

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 2. XII aastakäik

TEATAJA

15. jaanuaril 1937

Ilmub kaks korda kuus.

Telli mi shind:		Toimet us ja talitus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lhk.	kr. 30.00
Poolaastas . . .	» 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 "	» 16.50
Välismaale . . .	» 5.00	Igal äripäeval 12--2 p. l.	1/4 "	» 10.00
Poolaastas . . .	» 3.00			Kaane külgedel—kokkuleppel

SISU: Kõlvatu võistluse vastu võitlemisest kriminaalõiguslike vahenditega. Jaokaupluste tühid Kaubandus-tööstuskoda seisu kohta Kutschariduslike õppesutuste seaduse asjus. Riigikohtu otsusel põhilrimaksu küsimusis. Majandusella puutuvaid seadusi ja määrusi. Kõja Teataja kirjavahetus. Äride register. Abiloluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslike teateld kodu- ja välismaalt. Välisbörssid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursiscedeld.

ALLMÄNNA SVENSKA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET

ASEA

AKTIEBOLAGET SVENSKA KULLAGERFABRIKEN

SKF

PEAESINDUS JA LADU

LINKE & MARTINSON

TALLINN, VENE TÄN. 11
TELEFONID 432-88, 432-58

Laialt tuntud 1919. a asutatud tarelisimad
**raamatupidamise, kaubandustea-
duse ja masinakirja registreeritud**

k u r s u s e d

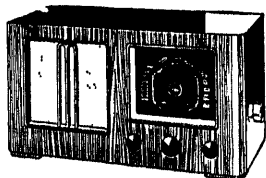
Bilansivõimehste tootjoudude ettevalmista
mine kõikidel raamatupidamise aladel,
kaub-rehkend, kirjavahetus ja kontori
toode põhjalik opetus. Kaub ja maksu
seadused Soodsad maksutingimused Op
pekava maksuta

Narva maant. 12—12, telefon 307-97
Kõnet. kella 9- 8.

Raamatupidamise opetus ka kirjateel

JÄRELEAIMAMATU

loomuivruu häälega on

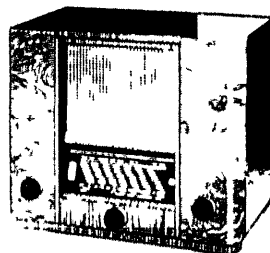
«Mende» raadioaparaat

«Mende» aparaat kõneleb ise enda
eesi, kuulake ja te veendute olsekohe

Demonstreerimine ja müük

Tallinna Eesti
Majandusühisus

Estonia puiestee nr 21 (Estonia vastas)

Kõlvatu võistluse vastu võitlemisest kriminaalõiguslike vahenditega.

Kõlvatute võistlustoimingute vastu võitlemiseks ei piisa üksnes tsiviilõiguslikest vahenditest. Seepärast on seaduseandja võimaldanud kahjusajaale tarbe korral kasutada kriminaalõiguslike norme.

Kuna kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse maksmapanemisest saadik ei ole tsiviilõiguse ettekirjutused nimetamisväärselt muutunud, ei saa seda aga ütelda kriminaalõigusliku kaitse eeskirjade kohta. Uue Kriminaalseadustiku maksmapanemisega on kriminaalala norme laiemaulatuseliselt muudetud. Püüame alljärgnevalt vaadelda, kuidas need muudatused on praktikas kajastunud.

31. juulil 1931. aastal avaldatud Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse III osa 1. ja 2. peatükk sisaldasid viieteistkümmet paragraafi ulatuses eeskirju kõlvatu võistluse vastu võitlemiseks kriminaalõiguslike vahenditega. Sel puhul oli seaduses läbi viidud süsteem, kus iga üksik paragraaf käsitles eri süütegu, millele vastavalt oli igakordselt fikseeritud karistusemäär. 2. peatükk sisaldas eeskirju selle kohta, missugused protsessuaalsed eeskirjad ühe või teise süüteo puhul rakendada (alluvus, easüüdistuse või avaliku süüdistuse kord jne.).

Uue Kriminaalseadustiku maksmapanemisega kustutati Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse §§ 21 kuni 36, s. o. kõik kriminaalõiguslikud normid, ning kriminaalala selles küsimuses mahutati täies ulatuses Kriminaalseadustiku ja Kriminaalkohtupidamiseseadustiku süsteemi.

Kriminaalseadustikus käsitleb kõlvatu võistluse vastu võitlemist § 318^a.

Säärane kodifitseerimine ei sündinud ilma suuremate muudatusteta.

Säärased muudatused on päevakorrale tõstnud terve rea probleeme, mille lahendamine praktikas on kaunis raske ja millest võib suurel määral tingitud olla asjaolu, et tänapäev kõlvatute võistlustoimingute tagasitõrjumiseks ei kasutata kriminaalõiguslikku kaitset kuigi suure ulatuses.

Teatavasti võib kriminaalõiguslikku kaitset otsida järgmistel juhtudel: Kui avaldatakse kõlvatut reklaami, märgitakse ebaõigesti kauba päritolu, avaldatakse mahategevaid teateid, väärarvitatakse ettevõtte nimetust, erimärke ja teisi tunnuseid, meelitatakse teenijaid ja voli-

nikke, rikutakse äri- ja tootmissaladusi või kasutatakse teenijaid ja volinikke võistleja poolt.

Maksvuse kaotanud Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seadus määras iga üksiku säärase toiminguga eest eri karistuse, mille määrad kõikusid rahatrahvi — 100 kroonist kuni 1000 kroonini — ja aresti — ühest kuni kuue kuuni — vahel.

Kriminaalseadustiku paragraaf 318-I määrab aga üldiselt, et kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse ja selle alusel antud sundmääruste rikkumise korral karistatakse süüdlasi ja ka kihutajaid ja kaasaaitajaid arestiga mitte üle kuue kuu või rahatrahviga mitte üle viiesaja krooni.

Esimesel hetkel paistab, et säärane kriminaalettekirjutuste koondamine ühte paragraafi on täiesti otstarbekohane ja aitab palju kaasa selleks, et lihtsustada nii kohtuasutuste tööd kui ka kahjusajaate orienteerumist seaduse eeskirjades. Praktiliselt paneme aga tähele, et uus kord on kaasa toonud rea probleeme, mille lahendust ei saa tunnistada kõige õnnelikumaks.

Esimesena peame nimetama, et sellega on kõik endised karistusemäärad nivelleeritud. Olgugi et karistuse alammäärade suhtes on kohtule jäetud vabad võimalused, teame praktikas, et kohus kaldub karistuse määramisel suure määral toetuma maksimaalsele karistusemäärale, vähendades seda kindlalt kujunenud komba kohaselt. Säärased määrad ei vasta aga nendele alammääradele, mis endises seaduses olid kohustavaks tehtud. Sellega ilmneb karistuse määrade tõus süütegude eest, mille suurus ja tähendus seda ei dikteeri.

Mõnel korral osutub aga karistusemäär liig madalaks. Mitmete süütegude eest oli vanas seaduses ette nähtud karistuse ülemmäärana rahatrahvi mitte üle 1000 krooni või aresti mitte üle kuue kuu. Säärased kõrgemad trahvimäärad olid valitud kaalutlusel, et nendega tõrjutavate süütegude tähtsus ja ulatus on sedavõrd suur ja ähvardavad kahjud õige kaaluvad.

Uue koralduse tagajärjel esineb sagedasti arusaamatusi selles, et konkreetset juhul osutub võimalikuks ka teiste Kriminaalseadustiku paragraafide kasutamine, mis käsitlevad enam või vähem sarnast koosseisu ja mille puhul vahetegemine § 318-I ja mujal ettenähtud süütegudes osutub õige raskeks. Seepärast ei või asjast huvitatud täie kindlusega arvestada oma

protsessuaalsete sammude tulemustega. Esi-
tame selle kohta mõned näited.

Kriminaalseadustiku §§ 498 kuni 505 käsitlevad laimamist, Laimamise ja Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduses ettenähtud „mahategevate teadete andmise“ vahel ei ole printsibiilist vahet. Näeme, et praktikas kipuvad kõlvatu võistlustoimingu tagasitõrjumiseks alustatud protsessid võtma rada, mis on kooskõlas laimamisprotsessi käiguga, ühes viidetega sellele, et kaebus tuleb esitada erakaebe korras ja menetlusega, mis annab kõlvatu võistlustoimingu sooritajale laimajale antud soodustused (näiteks süüaluse vabastamine karistusest selle tõttu, et tal oli küllaldane põhjus lugeda avaldatud asjaolu tõeliseks). Säärane käsitlus ei vasta täiel määral Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse mõttele, isäranis § 1 ettekirjutusel, kus süüdimõistmiseks on vajaline ainult vastollu sattumine võistluse heade kommetega.

Teise näitena võiks tuua Kr. S. § 336, mis karistab töösturit või kauplejat, kes kaubale peale pani märgi, mis oli täpselt järele tehtud või lausa ühetaoline.

On täiesti ilmne, et eksimuse puhul karistamisele on sel korral pandud palju kitsam piir kui Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse seda ette nägi oma ettekirjutusega, et märk peab olema üksnes sarnane, et teda harilikult ära vahetada.

Sääraseid paralleelseid ettekirjutusi Kr. S. § 318-I ja teiste sama seadustiku ettekirjutuste vahel on veel mõningaid, kuid nende pikemaks käsitlemiseks puudub siin ruum.

Edasi paneme tähele, et uuest Kriminaalseadustikust on välja jäetud Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse § 27. Nimetatud paragraafi järgi karistati isikuid, kes jätkasid võistlustoiminguid, millest nad kohtuotsuse põhjal olid kohustatud loobuma. Selle ettekirjutuse väljajätmine annab end nõudjale valusalt tunda. Kõlvatud võistlusvõtted on sedavõrd painduvad ja kergesti muudetavad, et väga sageli ka saavutatud täitelehega pole tegelikult midagi peale hakata. Kuidas saakski täitelehega täita kohtuotsust, mis kohustab kostjat loobuma näiteks mahategevate teadete levitamisest?

Kriminaalseadustiku motiivid ütlevad küll, et tsiviilkohtu otsuste mittetäitmist ei või põhimõtteliselt karistatavaks tunnistada, kuid sama küsimust võib vaadelda ka hoopis teisest seisukohast. Iga kriminaalkaristuse eelduseks on teatav toiming või tegevusetus. Võib ilma ekssi-

tuseta asuda seisukohale, et säärane mitteloomine on ka toiming või tegevusetus ning ainult iseloomustatav sellega, et ta sündis pärast vastavat tsiviilkohtu keeldu. Karistatavaks osutuks lõppkonsekventsis ikkagi mitte tsiviilkohtu otsuse täitmata jätmine, vaid sellane toiming, mis üksnes karakteriseeritud lähemalt tema toimepanemise aja suhtes.

Neile näitena toodud faktilist laadi vastoludele ja kaalutlustele seltsivad veel tunduvad protsessuaalsed ebapähtused.

Kriminaalkohtupidamise seaduse ettekirjutusel on Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse ettekirjutuste rikkumine jälitatav avaliku süüdistuse korras. See tähendab, et vastavad administratiivvõimud, peamiselt politsei, on ise omal algatusel kohustatud valvet pidama seaduse täitmise üle. Süüteo tunnuste ilmnemisel on siis politsei kohustatud uurimist algama ja süüdistust esitama. Sellane ettekirjutus on praktiliselt läbiiviimatu. Kõlvatud võistlustoimingud on suuremalt osalt peidetud ja torkavad silma üksnes kahjusajale. Kuidas võibki nõuda politseilt, et ta uuriks, kas mõni silt ei riiva teise kaupmehe huve, kas tarvita-
jad ei vaheta ära mõnesuguseid šokolaadipakendeid jne.?

Asja enese loomusest on administratiivvõimud seatud olukorda, kus nad tegevusetusele on sunnitud.

Teisest küljest, kui mõni kahjusaja konkurent, pöörduv abisaamise palvega politseisse või jaoskonnakohtuniku juure, on need kohustatud juurdlust alustama. Oletame, et kaebusele järgneb väga sagedasti esinev kokkulepe võistlejate vahel nende omavahelise hüvitamisega. Seaduse ettekirjutuste kohaselt ei saa politsei ega kohtunik süüdistusaja lõpetada ja peab võistleja tahes-tahtmata süüalusena kohtulaua ette kutsuma. Kui siis selgub, et süüaluse vastu enam mingeid pretensioone ei ole, siis ei saa kohus süüalust mingil juhul karistamata jätta, olgugi et kahjusaja on hüvitatud ja ka avaliku korra nõuded on sisuliselt täiesti puutumatud.

Edasi näeme, et tsiviilasjad on kõlvatu võistluse asjades allutatud Ringkonnakohtule. Tundub ebakõlana, et kriminaalasjad on allutatud Jaoskonnakohtule, olgugi et tegelikult protsessis, olgu see tsiviil- või kriminaalprotsess, tulevad selgitada täiesti ühtuvad asjaolud.

Kõlvatute võistlustoimingute tulemuseks on ainult harukordadel suurem otsene varanduslik kahju. Teo raskus peitub selles, et toimingu kistakse maha võistleja krediiti selle

sõna laiemas mõttes. Otsese kahju sissenõudmine ei hüvita veel kaugeltki tekkinud kahjusid, vaid kohtuotsuse efektiivsuse saavutamiseks on vajaline abinõude tarvitusele võtmine, mis aitaksid kaasa kaotatud usalduse tagasi võitmiseks. Sellasena on laiemalt tarvitusel oosuste avaldamine laiematele ringkondadele peamiselt kuulutuse teel ajalehtedes. Säärane võimalus oli ette nähtud maksvuse kaotanud § 34-as. Selle võimaluse väljajätmisega uuest seadustikust on võetud tõhus abinõu endise olukorra jaluleseadmiseks. Vastava võimaluse saamiseks peab nõudja ka kriminaalprotsessis esinema tsiviilnõudega, mis nõudesumma suuruse tõttu muudab järjekindlalt alluvuse.

Sellest lühidast kokkuvõttest nähtub juba,

et uue Kriminaalseadustiku maksmapanemisega on täiesti asjatult kitsendatud ja ümber moodustatud kriminaalala norme. Seepärast võiks üksnes soovitavaks pidada, et Kriminaalseadustiku hilistematel muutmistel peetaks silmas põhimõtet, et kõlvatute võistlustoimingute vastu võitlemine võib anda tulemusi üksnes siis, kui vastav protsess sünnib kiiresti ja lihtsas korras, milleks eeskuju annab tsiviilprotsesside puhul võimaldatud küsimuse lahendamise Kaubandus-tööstuskoja lepituskomisjonis. Sellega on vast seletatav, et äriringkonnad pöörduvad meelsasti tsiviilprotsessi teele, jättes kasutama seadusega lubatud kriminaalse kaitse eeskirjad.

E. Pung.

Jaekaupluste tüübid.

Ahelkauplused.

Eestis on harilikuks jaekaupluse tüübiks üksikettevõtte kas sega- või spetsiaalkaubaga või tarvitajate-ühisus oma harukauplustega. Pealeselle on mõnel tööstusel kauplused ainult oma tööstuse saaduste müügiks, või on tööstustel mõni ettevõtte, mille ülesandeks on nende tööstuste saaduste müük.

Kuid mujal riikides leidub ka terve rida teisi jaekaupluste tüüpe, mis Eestis on tundmatud.

Üks läbilõõnud jaekaupluste tüüpe on ahelkauplused (kettkauplused).

Ahelkauplused spetsiaalkaubaga on kujunenud eriti võimsaks viimaseil aastail. Hästi korraldatud ja valitud kauba assortimendiga on need kauplused võimelised parimini teenima ja rahuldama laialdaste rahvahulkade väga mitmekesiseid soove. Ahelkauplusi on võimalik igal pool avada ja üksiku kaupluse tagavarad ei tarvitse olla suured, kuna neid võib täiendada iga päev.

Ahelkauplused spetsiaalkaubaga omavad võrreldes üksikettevõttega terve rea paremusi.

Peaparemustena võiks nimetada:

1) ühine sisseost kõigi kaupluste jaoks, mis annab võimalust osta otse tööstustelt ning tingida suurte partiidega ostmisel paremaid ostutingimusi;

2) paremad krediitvõimalused nii pankades kui ka tööstusettevõtetes, võrreldes üksikettevõtetega;

3) väiksem rippuvus konjunktuurist;

4) kõikide paremuste täieline kasutamine, mida annab ühine juhtimine ühisest keskusest, samuti otstarbekohane rahanduslik juhtimine, kuna kõik summad laekuvad ühte kohta, see omalt poolt võimaldab kiiremat kapitali ringvoolu jne.;

5) võimalus juhtimiseks teenistusse võtta paremaid eriteadlasi, kuna üksikettevõtte selle asemel peab ajama läbi olemasoleva juhiga, vaatamata sellele kas see on eriteadlane või mitte või kui suur on ta teadmiste kvalifikatsioon;

6) võimalus organiseerida oma tööstust, saades sealjuures peale kaubanduse kasu ka tööstuse kasusid; see omakorda võimaldab müüa kaupu väiksema kasuga, sest kasu võib jaotada tööstuse ja kaubanduse ettevõtete vahel.

Ahelkauplusi organiseerivad sagedamini töösturid ja angrossistid, viimaseil ajal aga on ka jaekaupmehed hakanud huvi tundma ahelkaupluste organiseerimise vastu.

Tööstur, olles huvitatud sellest, et kindlustada oma tööstuse saadustele alatine ja kindel turg, algab üle maa organiseerima ahelkaupluste võrku, mis ongi üks tee ahelkaupluste tekimiseks.

Sedasama teeb angrossist, tahtes kindlustada lähimüüki, kuid tihti peale ta ei ava oma kauplusi, vaid seab üksik-jaekaupmehe krediit-sõltuvusse, muutes ta sisuliselt kaetud ahelkaupmeheks — oma osakonnaks.

Samuti ka üksik-jaekaupmehed, kannatades ahelkaupluste konkurentsi all, on sunnitud organiseerima oma ühendusi, kusjuures üksik kaupmees jääb juriidiliselt küll iseseisvaks, sisuliselt aga muutub üheks lüliks jaekaupmeeste ahelkaupluste võrgus.

Ahelkauplused omavad väga palju mitmesuguseid organiseerimise vorme.

Organiseerimine oleneb tervest reast tingimustest. Ahelkauplused väga suure kaupluste võrguga omavad hoopis teise organisatsioonilise struktuuri kui need ahelkauplused, mille kaupluste võrk on võrdlemisi väike.

Ahelkaupluste mõiste ei ole veel täiesti defineeritud. Ahelkaupluste mõiste alla arvatakse ühtedes kätes olev terve ida väikesi jaekaubandus-ettevõtteid, üksikuid kauplusi, ehkki orgaaniliselt need ettevõtted ei ole seoses.

Vastandina sellele on ka teisi seisukohti, näiteks, et ahelkauplused on ettevõtete kogu, mis omab ühise juhtimise terve rea laialipillatud kaupluste üle, muidugi juhul, kui ostuja kontrollaparaat on koondatud ühte keskusse.

Harilikeks ahelkaupluste tüüpideks on:

- 1) ettevõtte lihtsa spetsiaalkauba assortimendiga, kelle kauplused on paigutatud üle maa;
- 2) sama spetsiaalkaubaga ettevõtte, kuid kauplused on ainult ühe linna piires;
- 3) ettevõtte suurema ja parema assortimendi kaubaga, mille kaupluste võrk ei haara aga suurt rajooni.

Peale nende on veel sääraseid ettevõtteid, mil on laialdane kauba assortiment ning kaupluste võrk haarab kogu maa, aga sääraseid tüüpe esineb juba harvem.

Esimeseks ettevõtte tüübiks võiks nimetada Saksamaal kohvi- ja teemüügi ettevõtteid: „Kaiser-Café“, mil on üle maa ligemale 1000 kauplust.

Teiseks tüübiks võiks nimetada Helsingis asuvat kooperatiiv-ühingut „Elanto“, mil on 323 kauplust ning mis kaupleb peaaegaliselt koloniaalkaupadega. Tema kauplused asuvad ainult Helsingis.

Kolmandaks tüübiks võiks nimetada Saksamaal asuvat jalanõude müügi-ettevõtet „Leiser“, mil on 20 kauplust Berliinis ning kaupleb kõik-sugu jalanõudega.

Et saada ülevaadet üksiku ahelkaupluse tüübist, siis vaatleme lühidalt kõigi kolme tüübi pool tähendatud ettevõtte tegevust ja põhimõtet.

„Kaiser-Café“ kaupluste võrk on kujunenud järgmistel kogemustel:

1) väikestes ja keskmistes linnades kauplus peab asuma kesklinnas; suurtes linnades kasulikemateks kohtadeks tee- ja kohvimüügiks on kohad, kus linna kaubandus-keskkoht lõpeb ja algavad linna rahvarikkamad kohad;

2) kauplus ei tohi olla konkurendi kaupluse vastas, vaid pigem ta ligemas naabruses;

3) kauplus ei tohi olla päikesepoelses majas.

Peab tähendama, et säärastel põhimõtetel on korrakdatud ka teiste ettevõtete ahelkauplused. Tubakakauplused on harilikult tänavate nurkadel. On tähele pandud, et tänavate nurkadel asuvate tubakakaupluste käive on suurem kui neil tubakakauplusil, mis asuvad kesk tänavat.

Kaupluste sisseseade on seda selti kauplustel võimalikult ühtlane — standardtüüpi. Kaubad on paigutatud võimalikult ühtlaselt kõigis kauplustes, et kaupluste sisemus tekitaks ühtlast muljet.

Tagavarad kauplustes on väga väikesed, kuid võimalikult värsked. Professor J. Hirsch juhib tähelepanu huvitavale nähtusele: maailmasõja ajal, kui Saksa väed okupeerisid Põhja-Prantsusmaad, jätkus selles rajoonis koloniaalkauplustes tagavarasid ainult kaheks nädalaks. Samal ajal Saksa vägede pealetungil Poolasse sealsetes koloniaalkauplustes oli tagavarasid terveks aastaks. See on seletatav sellega, et Põhja-Prantsusmaa koloniaalkauplused olid ahelkauplused, kelle keskkoht asus Reimsis; kauplustes oli tagavarasid ainult piiratud ajaks, sest nende keskus, kus hoiti suuri tagavarasid, varustas neid järjekindlalt ja tihti. Poolas selle vastu koloniaalkauplus oli üksikettevõtte ja pidi omama suuri tagavarasid.

See on tüübiline näide, kuidas ahelkauplustes on säilitatud põhimõte, et võimalikult väikese tagavaraga saavutada suurt läbikäiku.

Teise tüüpi kauplustes, nagu „Elanto“ Soomes, mis omab kauplusi ainult ühes linnas, on samuti töö täieliselt tsentraliseeritud. Selle tüübi kaupluste paremuseks on see, et siin võib hoida kauplustes veel vähem tagavarasid, sest õhtul tehakse kokkuvõtte selle kohta, mis-sugused kaubad on lõpukorral, ja hommikul tuuakse puuduvad kaubad kohale. Samuti on võimalik iga päev sularaha kauplustes kokkuvõtta. „Elanto“ läbikäik oli 1935. a. 316,7 milj. Smk. ja oma kapital selle juures on 100 milj. Smk. Peab aga tähendama, et „Elanto“ on

suured investeerimised kinnisvaradesse ja tööstusettevõtteisse.

Kolmandat tuupi ahelkauplusi esindab firma „Leiser“ Saksamaal, kel on Berliinis 20 suurt kauplust. Jalaõusid, mis on selle firma ala, müüakse aastas 3.000.000 paari. Teenijaid on üle 1000. Firma saab endale kaubad umbes

30 ettevõtet, kellede seljataga seisab kuni 200 vabrikut, mille juures jalaõude sorte oli üle 3500.

Piirdume seekord selle lühikese ülevaatega ahelkauplustest Edaspidi võtame vaatluse alla ühe teise tahtsa jaekaubanduse tüüpi — univertsalkauplused.

A. M.

Kaubandus-tööstuskoja seisukohti Kutsehariduslike õppeasutuste seaduse asjus.

Kaubandus-tööstuskoda arutas temale arvamise avaldamiseks saadetud Kutsehariduslike õppeasutuste seaduse eelnõu ja esitas Haridusministeeriumile selle kohta oma seisukohad.

Hariduspoliitiline ümberorienteerumine kutsehariduse suunas on majandusringkonnile üldiselt tervitatav, kusjuures aga koda asub kindlalt seisukohal, et kutsehariduslike õppeasutuste sihiks olgu peamiselt õpilaste teoreetiline ettevalmistamine, kuna praktilised kogemused tuleks omandada ikkagi ainult tegelikes tööstuslikes või kaubanduslikes käitistes.

Edasi asub koda seisukohal, et sellased kutsekoolid on võimalised andma, pärast teatava aja mõnel alal tegelikult töötamist, ikkagi peamiselt ainult tööjuhte. Hellitada lootusi õppinud tööliste kogu kaadri väljaõpetamiseks koolides eelnõus ettenähtud teel oleks koja arvates liig julge, kuna kulud selle läbi viimiseks tõuseksid üle meie rahvamajanduse kandejõu. Õppinud tööliste kaader tekib ikkagi tegeliku töö juures, kusjuures on kahtlemata tõhusaks toeks anda koolides kavandatavaid teoreetilisi teadmisi.

Seejuures peab Kaubandus-tööstuskoda tingimata tarvitiseks märkida, et kutseoskuse nõude rakendamine tööstuses võiks sündida ainult nendel aladel, kus see tegelikult on mõeldav ja nõutav. Kutseoskuse sundrakendamine massproduktiooniga käitistele, nagu tekstiil-, paberi-, puu-, kaevandus-, masinatööstustes jne., oleks täiesti otstarbetu ja üleaarne. Nendes käitistes on töö sedavõrd mehhaniseeritud, et suurel osal neis töötajail tuleb sooritada kõige lihtsamaid ja masinlikumaid töid, milleks erilise kutseoskuse nõue oleks täiesti üleaarne. Sellastes käitistes õpivad töölised mõne nädala jooksul täiesti rahuldavalt oma lihtsaid tööülesandeid täitma ega vaja selleks erilist ettevalmistust. Pealegi ei ole tihti võimalik käitise

töölise töö juures kõnelda mingist kutsest. Teisest küljest langeb ära sellaste käitiste juures ka tellija töö rikkumise hadaoh, kuna suuremad käitised oma töö eest alati vastutust kannavad, sõltumata üksiku töölise oskusest või mitteoskusest.

Veel peab Kaubandus-tööstuskoda tarvitiseks abinõude leidmise, et õppetöökodadest ja õppetstarbel vastuvõetud tellimiste täitmisest ei kujuneks võistlust eräettevõttele. On ju esimesed maksude ja teiste tingimuste suhtes soodustatud seisukorras.

Samuti peab Kaubandus-tööstuskoda tarvitiseks, et ta esindajal võimaldataks osa võtta kutsehariduslike õppeasutuste juhtimisest. Selleks tuleks hoolekogu korral ka õppenõukogus ette näha vastava koja esindaja.

Raamseadusena on eelnõu, peale juba määratud põhimõttele kaalutluste ja ettepanud täienduste, üldiselt vastuvõetav, kuigi eelnõu redaktsioon on paiguti väga ebatäpne (§§ 99, 100 j. t.) ja see tuleks kindlasti uuesti redigeerida.

On iseküsimus, kas me kõiki eelnõus nimetatud õppeasutusi ka tõesti praegu vajame. Siin kahtlemata peaks uute õppeasutuste avamisega oldama väga ettevaatlik ja avatama neid ainult seal ja sel alal, kus nõudmine sellase õppeasutuse ja ta lõpetajate järele ka tõesti on olemas. Igal juhul peaks uute õppeasutuste loomine sündima kaalutult ja konkreetis asjast huvitatud ringkondadega.

Kaubandus-tööstuskoda loodab, et temale antakse tulevikus võimalus kõigis kutsehariduse puutuvais küsimusis vastavate valitsusasutustega tihedalt koos töötada ja tema esindajal vastavatest ministeeriumis toimuvatest nõupidamistest osa võtta.

Riigikohtu otsuseid põhiarimaksu küsimusis.

Riigikohtu administratiivosakonna toimetus nr. 473 — II 1936. a.

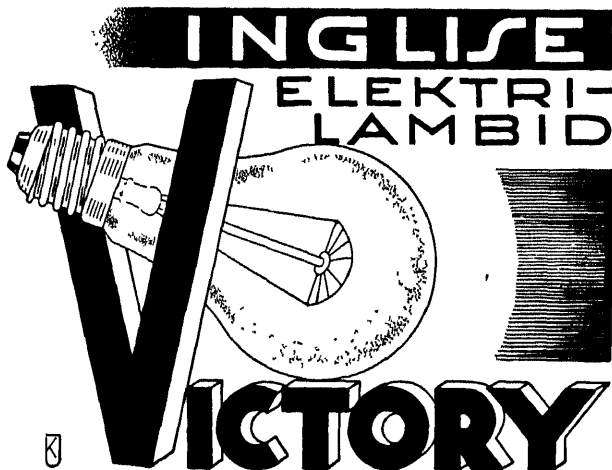
Riigikohus arutas 1936. aasta oktoobrikuu 16. päeval Karl Tootsi kaebust Maksupeakomitee otsuse peale 8. juunist 1936. a. 1934. ja 1935. a. põhiarimaksu ja trahvi asjas.

Maksupeakomitee, arutanud Karl Tootsi kaebust 1934. ja 1935. a. a. eest põhiarimaksu ja trahvi nõudmise asjas kalade ülesostmise ettevõtte peale edasimüümiseks toiduainete turul kauplejatele ja eksportooridele ning väikesel viisil müümiseks, otsustas Karl Tootsi kaebuse jätta tagajärjeta. Maksupeakomitee põhistas oma otsuse järgmiselt: 1) Toimetatud juurduse andmeil ühenduses kaebaja enese seletusega juurdusel ja vastulauses ning kaebuses on küllaldaselt kindlaks tehtud, et kaebaja tegevuses 1934. ja 1935. aastal kalade ülesostu alal äri sihil, mispärast põhiarimaksu nõudmine, vastavalt kogutud andmeil kindlakstehtud ülesostusummale, OMS § 449 lisa II järgu III p. 2 põhjal on seadusepärane, 2) trahv on määratud OMS § 589 piirides ja mõõdukalt; selle vähendamiseks või ärajätmiseks puudub alus.

Riigikohtule antud kaebuses palub Karl Toots tühistada Peakomitee otsuse järgmistel põhjustel: käesolevas asjas olevat rikutud MKS § 90 nõudeid seega, et otsus olevat rajatud kõrvalistele asjaoludele. Tema kaubelnud turul linnavalitsuse loaga ja E. Vabariigi piirides ta kaubelnud ei olevat ja seda ei olevat kindlaks tehtud. Tunnistaja Paanile müünud tema kalu turuplatsil ja viimase seletused käivat 1935. a. kohta. Ei olevat kindlaks tehtud, kui

palju ta müünud 1934. a. ja kui palju 1935. aastal. Tunnistaja Vanaase tunnistusel ei olevat tähtsust, sest tema olevat pealekaebaja ja tema seletavat labimüügist, mitte ülesostusummast, nagu seda nõudvat järk III p. 2, ja ülesostu summa peab kindlaks tehtud olema protokollidega, nagu seda nõudvat ka Vene rahaministeeriumi ringkiri 8. aug. 1900 nr. 25887, ja neid andmeid tulevat koguda MKS § 75 (OMS § 493) korras; sellaseid andmeid aga kogutud ei olevat, hinnangu alusel aga ei saavat põhiarimaksu määrata, vaid hinnangut võivat tarvitada ainult OMS § 551 ja 553 käsitlemisel ja seda võivat teha ainult komisjonid, aga mitte maksuinspektorid, sest seadus ei nägevat seda ette. MKS § 61 olevat protsessuualne norm ja sõltuvat ise OMS seadustest, kuid ei muutvat OMSeadust, ja nii olevat käesolevas asjas rikutud MKS § 61 eeskirju.

Asja arutanud ja prokuröri arvamise kuulanud, Riigikohus leiab, et Karl Tootsi kaebus tuleb jätta tagajärjeta. Kaebaja arvamine, et maksuinspektoril puudunud alus põhiarimaksu määramisel kaebaja tegevuse kohta hinnangut tarvitada, on ekslik, sest MKS § 61 on maksev ka põhiarimaksu määramisel, kuna erandit põhiarimaksu kohta MKS seaduses ette nähtud ei ole. Aluseta on ka kaebaja arvamine, et maksuinspektori otsus kuulub tühistamisele sel põhjusel, et maksuinspektor põhiarimaksu määramisel rikkunud Vene rahaministri ringkirjas 8. aug. 1900. a. nr. 25887 antud juhtnõore, jättes protokollides täpselt kindlaks tegemata ülesostu summad. MKS seaduse maksmahakkamisega Vene rahaministeeriumi eeltähendatud ringkirjas toodud juhtnõõrid kaotasid oma jõu, sest

on Riikliku Katsekoja andmetel
vähese voolu tarvituse juures
suure valguse ja vastupidavusega

Uus partii kohale jõudnud
MÜÜK suurel ja väikesel arvul

T/O „MAJA'S“
Estonia pst. 25

neid tuleb asendatuks lugeda MKS § 124—130 ja 133 toodud reeglitega, maksuseaduste rikkumiste kindlakstegemise suhtes. Kaebaja väide, nagu oleks peakomitee rikkunud MKS § 90 eeskirju, ei ole millelegagi põhistatud ja kaebaja ei seletagi kaebuses, missugustele kõrvalistele asjaoludele Peakomitee otsus on rajatud, ja seepärast ei põhjusta see väide Peakomitee otsuse tühistamist ega leia Riigikohus asjaolusid, mis seda väidet tõestaksid. Asjaolu, et kaebaja kauples turul linnavalitsuse loaga, ei vabasta teda äritunnistuse lunastamisest käesoleval korral, kuna on kindlaks tehtud kalade ülesostmine edasimüümiseks kauplejale ja eksportööridele, mida osaliselt võtab õigeks ka kaebaja ise ülekuulamisel, ja säärane äritsemine ei või toimuda äritunnistusega, nagu seda Riigikohus korduvalt on seletanud. Kaebaja äritegevus on kindlaks tehtud ka teiste tunnista-

jate ütlustega ja mitte ainult Vanaase seletustega, ja seepärast ei oma tähtsust, kas Vanaase on pealekaebaja või ei ole, ja kuigi asjaotmetuses leiduvad andmed üksikutel juhtudel käivad lähimüügi kohta, võis maksuinspektor kindlaks määrata ülesostu summa nende andmete alusel hindamise teel ja kaebaja ei ole mingisuguseid tõendusid esitanud, et see summa oleks liialdatud ega oleks vastanud tegelikult olnud ülesostule. Nii tunnistaja Paan kui ka Vanaase on ka otse seletanud, et kaebaja on eeltähendatud viisil kaubitsenud nii 1934. kui ka 1935. aastal, ja seepärast on alusega kaebaja väide, et 1934. a. äritsemise kohta andmeid üldse ei olevat.

Kõigil neil põhjusil, Adm. k. k. § 21 ja 22 p. 1 põhjal Riigikohus otsustas Karl Tootsi kaebuse jätta tagajärjeta.

Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi.

Maavalitsuste teedekapitalimaksu võtmiseks 1937. aastal Majandusministri poolt kokkuleppel Teedeministriga kinnitatud normid.

Maksumäärad on antud Maanteede seaduse § 30 ja Maanteede seaduse muutmise seaduse § 30 elluviimise ja teostamise määruse § 2 alusel.

Teedekapitali heaks võetakse lisa-kinnisvaramaksu 1937. aastal maakondade piires olevailt kinnisvaradelt, mis ei ole vabastatud kinnisvaramaksust. Erilised maksumäärad on ette nähtud vabrikute ja tööstusasutuste ehitustelt, sisseseadetelt ja masinateilt, hoonetelt, mille puhaskasurublade summa ületab 35, ning riigimetsadelt ja muudelt kinnisvaradelt, mis ei võta osa teede tegemisest naturaalkohustuste alusel.

Lisapõhiarimaksu võetakse väljaspool linnu asuvailt kaubandus- ja tööstusettevõtteil, tönduselt, laoruumidelt jne. põhiarimaksu riigiosa ühekordse summa suuruses; veokauplustelt $\frac{1}{2}$ põhiarimaksu riigi osast.

Erilised maksumäärad hanke- ja töövõtteil mitme maakonna piires määrab Majandusminister kokkuleppel Teedeministriga.

(Riigi Teataja nr. 103 — 1936. a.)

Põllumajandussaadustest valmistatud alkoholit jookide ja nende alglahundite pakkimise ja märkimise määrus.

Määrus kirjutab ette pakkimiseks lubatavate pudelite mahu, nende sulgemisviisi, hulgi-

müügi korralduse tingimused ja etikettide vormi. Kvaliteedimarki võib tarvitada siis, kui määruse nõuded on täidetud.

(Riigi Teataja nr. 103 — 1936. a.)

Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse alla arvatud tööalade nimekirja täiendus. Nimetatud tööaladeks loetakse:

Graafikatööstuse galvanoplastika tööala, kehakattetööstus (mehaaniline kudumine ja ketramine) ja toiduainete tööstuse alal soolte ümbertöötamise tööala.

Nimekiri hakkab maksma 22. märtsil 1937. a. (Riigi Teataja nr. 103 — 1936. a.)

Tapaloomade keskmiste hindade ja nende järgi 1936/1937. majandusaastal võetava riigimaksu määrus.

Määrusega on kindlaks määratud tapaloomade keskmised väärtused riigimaksu võtmiseks. Määrus hakkas maksma 1. jaanuaril 1937. a. ja sellest ajast kaotas maksvuse vastav määrus RT. nr. 23. — 1936. a.

(Riigi Teataja nr. 104 — 1936. a.)

Määrus Tolliseaduse elluviimise kohta.

Määrus loetleb määrused, mis jäävad kehtima Tolliseaduse (RT 74 — 1936) jõusseastumisel ja mis on pandud kehtima Tolliseadustiku § 235 (RT 45/46 — 1923) alusel. Samas on ette nähtud määrused, mis kaotavad maksvuse alates 1. jaanuarist 1937. a. Määrus hakkas maksma 1. jaanuarist 1937. a.

(Riigi Teataja nr. 104 — 1936. a.)

Majandusministri juhtnöörid kindlustusasutuste aruandmise ja arvepidamise kohta.

Juhtnöörid kirjutavad üksikasjaliselt ette, kuidas anda aru ja pidada arveid järgmistel aladel: aasta-aruanne, äriseis, kassa, välisraha, hoiuarved, väärtpaberid, hüpoteegid, laenu elu-kindlustuspoliiside pantimisel, ajatatud preemiad, kinnisvara, kindlustusasutused, deebitorid, vallasvara, osakonnad, muud aktivad, põhikapital, tagavarakapitalid, erikapitalid, amortisatsioonikapital, preemiatagavara, kahjukatte-tagavara, elu-kindlustusevõtjate dividenditagavara, kindlustusasutused, kreditorid, muud passivad,

pearaamatu arvete läbikäikude aruanne, kulude ja tulude aruanne ja inkassodokumendid.

Juhtnöörid hakkavad maksma 31. detsembril 1937. a.

(Riigi Teataja nr. 104 — 1936. a.)

Jõuvankrite seaduse elluviimise määruse muudatus.

Selle muudatuse kohaselt peavad autojuhid autobuste ja veoautode juhtimisel reisijate veoks sooritama psühhotehnilise katse kuni 1. aprillini 1937. a.

Määrus hakkas maksma 29. detsembril 1936. a.

(Riigi Teataja nr. 104 — 1936. a.)

Koja Teataja kirjavaheetus.

Kutsetunnistuse küsimuse kohta kaubanduse alal.

Küsimus: Palun lahkesti teatada, kas nõutakse praegu kutsetunnistust kaubandusliku ettevõtte avamisel. Samuti palun teatada, kas mul on lubatud avada pagaritööstust, ilma et ma ise oleksin väljaõppinud pagar.

M.

Vastus: Kaubandusettevõtete juhtimiseks ei nõuta praegu mingisugust kutsetunnistust, välja arvatud lihakauplemise ala. Alates 1. jaanuarist 1937. a. on pagaritööstusettevõtete juhtimine lubatud ainult neile isikuile, kes on

omandanud meistri või õppinud töölise kutse pagaritöö alal.

Õppinud töölise kutsetunnistusega võib juhtida ettevõtteid, kus ei tööta üle 3 töölise, ettevõtte juhataja kaasa arvatud; meistritunnistusega aga võib juhtida ettevõtteid, kus töötab üle 3 töölise.

Eksiaavamiste ärahoidmiseks olgu tähendatud, et maksvad korraldused ei nõua mitte pagaritööstuse ettevõtte omanikult, vaid ettevõtte juhatajalt vastavat kutset. Kui omanikul kutset ei ole, peab ta palkama ettevõtte juhatajaks vastava ala meistri või õppinud töölise; kui omanikul on aga kutsetunnistus olemas, siis langeb eeltähendatud nõue ära.

P. H.

Äride register.

Detsembrikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad (järg).

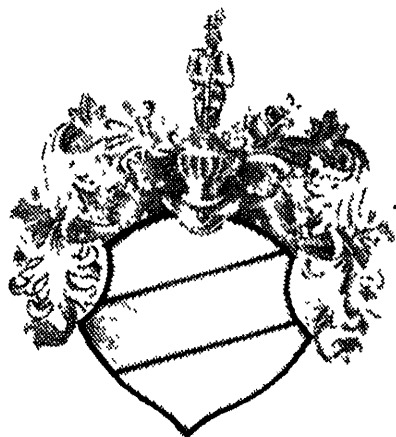
32. **Ida-Rosalje Kool** (end. Tamm) jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Roosikrantsi 19, kübaraäri firma all „Kübaraäri ‚Mare‘ I. Kool“.
33. **Hans Kree** segakaupluse asukohaks on Viljandi, Tartu 34 (enne Holstre v.).
34. **Martha-Rosalie Kreitsmanni** uueks perekonnanimeks on „Kabe“ ja tema Tallinnas, Telliskivi 31 asetseva pudukaupluse firmaks on „M. Kabe“.
35. **Marie Kruuson** jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Nõmmel, Suur-Pärnu mnt. 17.
36. **Linda Kukke** segakaupluse asukohaks on Maidla v., Aidu k. (enne Küti v.).
37. **Johannes Kuulepi** kella- ja kullasepaäri asukohaks on tänava ümbernimetamise tõttu Tallinn, Pärnu mnt. 33 (enne Väike-Pärnu mnt. 23).
38. **Jaak Kuurmann** jätkab äritegevust, avades segakaupluse Palivere vallas, Kõnnu külas.
39. **Aaliide Kuusk** jätkab äritegevust, avades pudukaupluse Tartus, Tähe 73, firma all „A. Kuusk“.
40. **Bernhard Kuuskmann**, kelle uueks ees- ja perekonnanimeks on „Mikk Kallasmaa“, on avanud kingsepatöökoja Tallinnas, Tatari 10; lihakauplust Tallinnas, Kalevi 42, peab edasi. Firmaks on „M. Kallasmaa“.
41. **Johannes Kärm** on lõpetanud Tallinnas, Maneesi 4, asetsenud toiduainetekaupluse, samasugust kauplust Tallinnas, Kopli 2, peab edasi.
42. **Juhan Käerner** on lõpetanud Tartus, Kalmistu 31, asetsenud kiviraiumistööstuse, samasugust tööstust Tartus, Liiva 23-a, peab edasi.
43. **Peeter Käari** lillekaupluse asukohaks on Tallinn, Suur-Tartu mnt. 12 (enne Raekoja-pl. 10).

44. Johan Künnapas jätkab äritegevust, avades rätsepatöökoja Nõmmel, Suur-Pärnu mnt. 200, firma aill „J. Künnapas“.
45. Ella Laabergi uueks perekonnanimeks on „Laanemets“ ja tema Tallinnas, Linda 6, asetseva toiduainetekaupluse firmaks on „E. Laanemets“.
46. Marta Laas'i pagariäri asukohaks on tänava ümbernimetamise tõttu Tallinn, Pärnu mnt. 74 (enne Suur-Pärnu mnt. 28).
47. Hendrik Laga uueks perekonnanimeks on „Luhaaru“ ja tema Vana-Vandra alevikus asetseva pudukaupluse firmaks on „Hendrik Luhaaru“.
48. Vennad Laks on lõpetanud Tallinnas, Vana-Kalamaja 7, asetsenud vorstitööstuse ja lihakaupluse; avanud Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 65, vorstitööstuse.
49. Anna Lass on lõpetanud pesukaupluse Tallinnas, Väike-Pärnu mnt. 32, avanud pesutööstuse Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 72.
50. „Raadiokliinik“ K. Leilopi uueks asukohaks on Tallinn, Raekojaplats 13 (enne Kulasepa 8).
51. Johannes Lepiku segakaupluse asukohaks on Vaimastvere v., Vaimastvere as. (enne Härjanurme v.).
52. Anna Madissoni uueks ees- ja perekonnanimeks on „Aira Maran“ ja tema Tallinnas, Väike-Karja 5, asetseva pudukaupluse firmaks on „A. Maran“.
53. Mart Ostrovi uueks perekonnanimeks on „Jõgisäär“ ja tema Talli vallas, Tuuliku as. asetseva segakaupluse firmaks on „Mart Jõgisäär“.
54. Johannes Petersoni torumööbli- ja reformvooditööstuse asukohaks on Tartu, Gustav-Adolfi 1 (enne Kaluri 17).
55. Eduard Pikkandi peenmehaanikatöökoja asukohaks on Tartu, Gildi 2 (enne Gildi 3).
56. Jaak Püksi uueks perekonnanimeks on „Kivirist“ ja tema Pärnus, Piik 3, asetseva toiduainetekaupluse firmaks on „Jaak Kivirist“.
57. Paelavabrik „Rauaniit“, aktsiaselts, Tallinn, Põhja pst. 7, juhatase liige Faive Lerenmann on vastu võetud Eesti kod.
58. Meeta Rebinitsi uueks perekonnanimeks on „Hiielo“ ja tema Kuremaa v., Palamusel asetseva vesiveski firmaks on „Meeta Hiielo“.
59. Jaan Schepka uueks perekonnanimeks on „Sepa“ ja tema Mõisakülas, Kesk 7, asetseva pagariäri firmaks on „Jaan Sepa“.
60. Karl Siigi mööbliäri asukohaks on Tallinn, Suur-Tartu mnt. 8 (enne Suur-Tartu mnt. 10).
61. Ernst Silm'a toiduainetekaupluse asukohaks on Tartu, Kalevi 59 (enne Kuperjanovi 25).
62. Tubakatööstuse aktsiaselts Sirena, Tallinn, Põhja pst. 19, põhikiri muudetud.
63. Hermann Tiits jätkab äritegevust, avades Tartus, Suurturg 17, pesuõmblemistööstuse firma aill „H. Tiits“.
64. Johanna Timmermanni uueks perekonnanimeks on „Kalle“ ja tema Tartus, Aleksandri 7, asetseva kübaraäri firmaks on „Johanna Kalle“.
65. A.-s. Vennad Tofer, Tallinn, Suur-Karja 10, põhikiri on muudetud.
66. Herbert Tomberg jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Nõmmel, Ülemiste 1.
67. Sophie Türneri uueks eesnimeks on „Silja“; tema Tallinnas, Imanta 10, asetseva kirjutusmaterjali- ja pudukaupluse firmaks jääb endiselt „S. Türner“.
68. Friedrich-Matias Varrand (end. Vunder) jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Endla 9, lastejalanõudetööstuse firma aill „F. Varrand“.
69. U.-ü. „Varustus“ J. Veilner & Ko, Tallinn, Päikese 4, täisosanik Voldemar Hausvalter on lahkunud ühingu, usaldusühingu leping on muudetud.
70. Helene Vunderi uueks perekonnanimeks on „Varrand“ ja tema Tallinnas, Raekojaplats 13, asetseva lastejalanõudekaupluse firmaks on „H. Varrand“.
71. Nifonti Zakuhini toiduainete- ja piimakaupluse asukohaks on tänava ümbernimetamise tõttu Tallinn, Lennuki 27 (enne Polgu 11).
72. Felix Zimmer jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Tondi 26, agentuuräri.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

- Linda Aden, Tartu, Lootuse 13, toiduainete- ja piimakauplus.
- M. Amandus, Tartu, Aleksandri 61, toiduainetekauplus, äripidaja Magdalena Amandus.
- P. Antson, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, elektri- ja raadiotarvetetööstus, äripidaja Peeter Antson.
- Filmikontor „Capitol-Film“ N. Arnold, Tallinn, Viru 3—5, äripidaja Nicolai Arnold.
- J. Aunap, Viljandi, Raudtee 4, äripidaja Jüri Aunap.
- N. Borodkin ja L. Kuusk, Tartu, Võru 51, ahjumaterjalide- ja vanarauakauplus.
- Söögisaal ja kohvik „Maret“ K. Bruun, Tallinn, Väike-Karja 1, äripidaja Karl-August Bruun.
- Jaan Eltermann, Loobu metskond, metsatööstus.
- Eduard Grünfeldt, Tartu stanioli- ja tuubivabrik, Tartu, Meltsiveski 32.
- J. Hein, Jõgeva, tee- ja söögimaja, äripidaja Jaan Hein.
- A. Herbst, kalja- ja limonaaditööstus „Eksport“, Tartu, Soola 26, äripidaja Anton Herbst.
- H. Hololey ja J. Ibrus, Tallinn, Kollane 18, metsaäri.
- N. Holstein, Tallinn, Vana-Viru 6, kohvik-söögisaal, äripidaja Nelly Holstein.
- Eugen Holsting, Nõmme, Ülemiste 1, toiduainetekauplus.
- „Harju-Film“, Georg Ipsberg, Tallinn, Roosikrantsi 1—17, kaubanduskontor.
- Jaan Isak, Pärnu metsk., metsa üllesraimmine.
- Eduard Jaako, Tallinn, Viljandi 5, toiduainetekauplus.

18. Elmar Jakobson, Triigi metstk., metsatööstus.
19. Karl Jakobson, Lodja metstk., metsatööstus.
20. R. Jakobson, Tartu, Puiestee 104, liha-kauplus, äripidaja Richard Jakobson.
21. H. R. Jalak, Tartu, Saekoja 3, toiduainetekauplus, äripidaja Helene-Rosalie Jalak.
22. Ed. Jonuks, Tallinn, Vabriku 6, puuhoov, äripidaja Eduard Jonuks.
23. A. Jänes, Viljandi, Tartu 32, toiduainetekauplus, äripidaja Anna Jänes.
24. Juhan Jõots, Laiksaare metstk., metsatööstus.
25. Stantsimise- ja galvaniseerimisetööstus „Rekord“, R. Kahn, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 22, äripidaja.
26. Johanna Karindosk, Tartu, Karlova 84, aiandus.
27. M. Kekišov, Tartu, Narva 65, jahukauplus, äripidaja Matvei Kekišov.
28. Hendrik Kiilas, Jäärja v., metsatööstus.
29. Karl Kikerpill, Tapa metstk., metsatööstus.
30. Kristjan Kikkas, Jäärja metstk., metsatööstus.
31. Johann Kingisepp, Põlgaste v., rändsaekaater.
32. Hotell-restoran „Kongsi“, Harku v., äripidaja Karl Kongsi.
33. August Kool, Tartu, Uueturu 11, piima-kauplus.
34. R. Kool, Tartu, Ülikooli 36, šokolaadi- ja kompveki-kauplus, äripidaja Richard Kool.
35. Jenny Koppel, Tallinn, Tatari 8, toiduainetekauplus.
36. Helene Korff, Haapsalu, Poska 4, kohvik.
37. Anastasia Krall, Tallinn, Karu 4—28, toiduainetekauplus.
38. Josefa Krassilnikov, Kiviõli, toiduainetekauplus.
39. Jüri Kreek, Kirbla v., Laiküla as., toiduainete- ja segakauplus.
40. Karl Kukk, Tallinn, Kopli 4, ehitusmaterjalikauplus.
41. August Kull, Tallinn, Ülase 12—1, potisepatööstus.
42. Anette Kuurmann, Palivere v., Kõnnu k., talurahvatarvetekauplus.
43. M. Kuus, Tallinn, Hollandi põik 3, liha-kauplus, äripidaja Minna Kuus.
44. Hans Kõst, Suure-Jaani, Tallinna 2, restoran ja Taevere v. metsatööstus.
45. Karl Lagedi, Rakvere, Pikk 39, liha-kauplus, äripidaja Karl Lagedi (end. Kõrvits).
46. A. Leesment, Kärstna v., Murikatsi, jahu- ja saeveski, äripidaja Albert Leesment.
47. Edgar Liik, Kärda al., segakauplus.
48. Kirjutusmaterjali- ja pudukauplus Adele Liin, Nõmme, Suur Pärnu mnt. 150.
49. Karl Lilienthal, Lodja metstk., metsatööstus.
50. Hilda Madisson, Harku v., Rannamõisa, toiduainetekauplus.
51. Jüri Mirme, Pärnu, Jannseni 3, liha-kauplus.
52. Artur Mäe, Tallinn, Koidu 44, soolakala-kauplus.

ŠOKOLAAD
KOMPVEKID
KAKAO

„K A W E“

53. Mihkel Oksermann, Kilingi v., Laiksaare metstk., metsatööstus.
54. Johannes Päre, saeveski, Paadremaa v., Enniksi k.
55. G. Raud, Tartu, Jaama 99, talurahvatarvetekauplus, äripidaja Gustav Raud.
56. Arved H. Redlich, Tallinn, Sireli 10, agentuuräri.
57. Peet Reident, Lodja metstk., metsatööstus.
58. Sofia Strasch, Tallinn, Maakri, 2, müsitööstus.
59. H. Tiidermann, Tallinn, Järve 22, toiduainetekauplus, äripidaja Heinrich Tiidermann.
60. Joh. Vaher, Otepää, Turg 15, raamatu-, kirjutusmaterjali- ja mänguasjadekauplus, äripidaja Johannes Vaher.
61. Fanny Vaidt, Pärnu, Vilmsi 12, juhusliikkude ja pruugitud asjade kauplus.
62. Vanaaseme telliskivivabrik H. ja K. Veski & J. Kaarna, Vorbuse v.

Detsembrikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad.

1. K. Aarna, Tartu, Rütüti 22—4, veskimasinatööstus, ärip. Kusta Aarna.
2. R. Alber, Tallinn, Loode 1-a, liha-kauplus, ärip. Rudolf Alber.
3. J. Ambos, Avinurme v., toiduainetekauplus, ärip. Joosep Ambos.

4. Tiio Avik, Haapsalu, Ehte 5, koetud esemete- ja pudukauplus.
5. Minna Blumfeldt, Haapsalu, Kalda 9, kööginõudekauplus.
6. Aug. Burring, Sootaga v., vesiveski, ärip. August Burring.
7. Jaan Ciemin, Rootova v., telliskivitööstus.
8. Kammitööstus „Kodukamm“ H. Danziger, Tallinn, Pronksi 1, ärip. Hennoch Danziger.
9. Elisaveta Dondukov, Petseri, Vaksali 1, õmblustöökoda.
10. A. Echaust, Tallinn, Uus Hollandi 10, laevade lossimise ja laadimise ettevõtte, ärip. Alfons Echaust.
11. Georg Gavrilov, Pärnu, Kuressaare mnt. 32, pudukauplus.
12. Jenny Gerberson, Pärnu, Karja 30, toiduainetekauplus.
13. Olga Grigorjeva, Petseri, Vaksali 35, õmblustöökoda.
14. Gerhard Hansman, Pärnu, Kalevi 32, koloniaal- ja kodumaaveinide kauplus.
15. Puuvilja-, lille- ja maiusaineteäri „Mimosa“ Gerhard Hansman, Pärnu, Kalevi 47.
16. Joh. Huik, Tartu Katusepapi Vabrik, Tartu, Alevi 30, ärip. Johan Huik.
17. Söögisaal „Savoy“ J. Ibrus, Tallinn, Uus 5, äripidaja Johannes Ibrus.
18. Mathilde Jaanpärk, Haapsalu, Metsa 27, toiduainetekauplus.
19. Kald, Vööpsu, Röpina mnt. 20, segakauplus, ärip. Elfriede Kald.
20. Alma Karro, Kolu metsk., metsatööstus.
21. R. Karrus, Tallinn, S. Tatari 8, toiduainetekauplus, ärip. Rudolf Karrus.
22. O. Kaschan, Laius-Tähkvere v., Sadala k., einelaud, ärip. Osvald Kaschan.
23. Puutööstus A. Kase, Põltsamaa, K. Pätsi 3, mööbli- ja puusärgi-valmistamine, ärip. Aarno Kase.
24. Alfred Kelder, Meremäe v., jahuveski.
25. Miina Kinkus, Tallinn, Tsemendi 12, toiduainetekauplus.
26. Juuksetööstus „Ilotar“ A. Kiss, Tallinn, Pärnu mnt. 14, ärip. Aksella Kiss.
27. Milde Kiviberg, Aaspere v., Läsna k., segakauplus.
28. Anastasia Klettenberg, Tallinn, Lennuki 54, toiduainetekauplus.
29. Jüri Koiksoni saeveski, Kirbla v., Seira k.,
30. Mart Kook, Torgu v., Hänga k., segakauplus.
31. H. Kolga, Tallinn, Pärnu mnt. 36—15, segakaubamüüki autost, ärip. Herbert Kolga.
32. Kabli Piimatalitus M. Kosenkranius & V. Saabas, Orajõe v., Kabli k., piimatööstus: B. E. S. ettenähtud lepingühing, osanikud Mihkel Kosenkranius ja Volde-
mar Saabas, osakap. Kr. 5.000.—.
33. Johan Kristal, Voltveti v., metsatööstus.
34. Jaan Kukk, Vilo v., jahuveski.
35. Marie Kulak, Kärddla, Kõrgesaare mnt. 19, teemaja.
36. Karl Kulbok, Talli v., autoveoäri.
37. Einelaud „Endla“ Heinrich Kull, Pärnu, Aia 2.
38. „Suve Kasino“ Heinrich Kull, Pärnu, Merepuiestee 1, suverestoran.
39. Olga Kusma, Holstre v., segakauplus.
40. Aleksander Kusmin, Petseri, Vaksali 15, rätsepätöökoda.
41. S. Kusnetsov, Peipsiäärne v., segakauplus, ärip. Spiridon Kusnetsov.
42. Aleksander Kuus, Antsla, lukusepatöökoda.
43. Rudolf Kuusk, Leisi v., Meiuste k., metsatööstus.
44. Volde- ja Kuusmann, Rakke v., Kõpsta as., telliskivitööstus.
45. Leo Kääri jahuveski, Venevere v., Kaasiksaare k.
46. Amaalie Käärik, Tõrva, Valga 10, moe- ja puduäri.
47. Nikolai Kõli, Satserinna v., segakauplus, ühes piirituse ja riigiviina müügiga.
48. Aleksander Kõlli, Meremäe v., segakauplus.
49. Tõnis Kõst, Vastemõisa metsk., metsatööstus.
50. A. Laavri, Tartu, Võru 44, toiduainetekauplus, ärip. Anna Laavri.
51. Rudolf Laevik, Meremäe v., Dobrovo v., jahuveski.
52. P. Lakk, Tartu, Pargi 13, peennaha- ja sadulsepatööstus, ärip. Paul Lakk.
53. Gustav Lakkur, mootor-jahuveski, Maasi v., Randkülas.
54. Martin Laks, Tamsalu, lihakauplus.
55. Hilda Lamp, Valguta v., talurahvatarvetekauplus.
56. V. Lanter „Piimaproduct“, Tartu, Gustav Adolfi 8, piimakauplus, ärip. Vilhelmine Lanter.
57. Hugo Lassur, Palmse v., Viitina k., segakauplus.
58. D. Lebedev, Antsla, Jaani 14, toiduainetekauplus, ärip. Denis Lebedev.
59. August Lechmanni saeveski, Kloostri v.
60. J. Leesment, Viljandi, Vaksali 32, toiduainetekauplus, ärip. Jüri Leesment.
61. Karl Leetus, Vana-Antsla v., talurahvatarvetekauplus, ühes viina- ja õlle-
müügiga.
62. K. Lehter, Valga, Riia 12, toiduainetekauplus, ärip. Karoline Lehter.
63. August Lehtla, Krüüdneri v., toiduainetekauplus.
64. Aleksander Lember, Saare maakonna piirides, saeveski.
65. Artur Leon, Käända as., kraavikaevamisetööd.
66. Restoran „Express-Baar“ P. Leper, Tallinn, Maneesi 1, ärip. Paul Leper.
67. Agathe Lepp, Rakvere, Laadapl. 1, toiduainetekiosk.
68. O. Lieders, Tallinn, Sauna 1, restoran, ärip. Otto Lieders.
69. P. Liivak, Narva, Surnuaia 142, toiduainetekauplus, ärip. Peeter Liivak.
70. P. Lindsaar, Valga, Allika 10, toiduainetekauplus, ärip. Peeter Lindsaar.

71. „Tornator“ A. Linholm ja Ko., Tallinn, Kopli 81, valmistab ümmargusi patenteeritud tarbekeppe, nagu harja- ja luuavarsi, suusakeppe jne., usaldusühing, täisosanik Artur Linholm, osakap. Kr. 4.400.-
72. A. Lodi, Tartu, Raekoja 67, toiduainetekauplus, ärip. Anna Lodi.
73. Helene Loigom, Tallinn, Jõe 10, toiduainetekauplus.
74. Rätsepätöökoda Aisik Lopavok, Tallinn, Pikk 30.
75. J. Luga, Tartu, Öne 38, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Jenny Luga.
76. Meinhard Luigas, Lohusuu v., Lohusuu k., pagariäri ja toiduainetekauplus.
77. E. Luikmel, Tallinn, Sireli 13, lihakauplus, ärip., Elmar Luikmel.
78. Vana-Roosa apteek H. Lõhmus, Vana-Roosa v., ärip. Hilda Lõhmus.
79. E. Madi, Tartu, Raekoja 47, toiduainetekauplus, ärip. Erna Madi.
80. P. Madison, Tartu, Elva 18-a, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Paul Madison.
81. Juuli Madison, Jõgeva, Suur 35, toiduainetekauplus.
82. K. Madisson, Tallinn, L. Koidula 30, lihakauplus, ärip. Konstantin Madisson.
83. Katarina Major, Tallinn, Uus 13, toiduainetekauplus.
84. A. Maldau, Erra v., Kiviõli, pudukauplus, ärip. Anni Maldau.
85. Arnold Mankin, Kõnnu v., Vihasoo k., koloniaalkauplus.
86. Marie Mardik, Pärnu, Vingi 17, toiduainetekauplus.
87. Luise Masingi pagariäri ja koloniaalkauplus, Juuru alevik.
88. Rudolf Mathiesen, Tallinn, Narva mnt. 43, elektrivalgustuse tarbeainete kauplus.
89. A. Mauer, Tallinn, Öle 1, toiduainetekauplus, ärip. Alvine Mauer.
90. G. Meibaumi jahuveski, Salla v., Kärü k., ärip. Gerda Meibaum.
91. Maria Meier, Tallinn, Öle 36, toiduainetekauplus.
92. Bernhard Meriste, Märjamaa v., Lümanda k., ehituse-ettevõtja.
93. Minna Metsaots, Sindi, segakauplus.
94. F. Michalovsky, Tallinn, Rataskaevu 24-2. esindus ja import, ärip. Felix Michalovsky.
95. A. Mikkelson, Pala v., Halliku as., talurahvarvetekauplus, ärip. Alfred Mikkelson.
96. Mehaaniline mööblitööstus Al. Milder, Püssi v., Püssi as., ärip. Aleksei Milder.
97. Elfriede Miller, Tapa, Jaama 1, toiduainetekauplus.
98. Rudolf Mirme, Saku v., Kiisa, saeveski.
99. A. Mollok, Vilo v., Troitsa as., jahuveski, ärip. August Mollok.
100. M. Mugu, Tartu, Jaama 65, pesu- ja pudukauplus, ärip. Marie Mugu.
101. Mihkel Murro, Vigala v., Vängle as., segakauplus.
102. H. Murs, Viljandi, Tartu 21, kompveki- ja biskviiditööstus, ärip. Hermann Murs.
103. Osvald Must, Tallinn, Koidu 118, toiduainete- ja piimakauplus.
104. A. Mäe, Tartu, Kuu 26, krohvimatitööstus, ärip. Arnold Mäe.
105. Elfriede Mäe, Rakvere, Pikk 56, toiduainetekauplus.
106. Aleksander Mälberg, Aleksandri v., jahuveski.
107. N. Männikson, Nõmme, Raudtee 23, toiduainetekauplus, ärip. Nikolai Männikson.
108. A. Märks, Tartu, Herne 6, toiduainetekauplus, ärip. Alma Märks.
109. E. Märtnann, Rae v., Iagedi k., toiduainetekauplus riigiviinamüügiga, ärip. Elsa Märtnann.
110. Gustav Mätlik, Tallinn, V. Ameerika 4-1, pruugitud asjade kauplus.
111. Aleksander Möll, Tallinn, Jakobsoni 30, naha- ja kingsepatarvetekauplus.
112. Natalie Möller, Iisaku, pagariäri.
113. R. Müürma, Tallinn, Israeli 10, toiduainetekauplus, ärip. Ruttar Müürma.
114. August Narits, Kirna v., Tori k., kraavide kaevamise tööd, prokurist Eduard Narits (piiratud prokuura).
115. Meta Neufeldt, Valga, Võru 26, toiduainetekauplus.
116. J. Neuland, Valga, Tartu 55, maalritööde ettevõtte, ärip. Johannes Neuland.
117. Helmut Nimeister, Tallinn, Liivalaia 89-13, jalanõudetööstus.
118. Aleksander Noor, Tallinn, Laadapl. 5, elektri- ja jalgrattaosadekauplus.
119. Marie Nugis, Haimre v., Märjamaa, segakauplus.
120. Theodor Nuus, Kohila v., Roobuka k., savitööstus.
121. Niekeldamisetööstus Johanna Org, Tallinn, Uus 28-1.
122. Anna Orntlich, Tallinn, Maakri 28, trikoo- ja pesutööstus.
123. Johannes Ots, Tallinn, Paldiski mnt. 38-b, plekiseputööstus.
124. A. Otter, Tartu, Kuperjanovi 70, toiduainetekauplus, ärip. Adele Otter.
125. Alma Ottin, Tallinn, Keemia 10, toiduainetekauplus.
126. M. Pabst, Viljandi, Vilja 1, toiduainetekauplus, ärip. Miina Pabst.
127. R. Padar, Tartu, Holmi 17, söögimaja, ärip. Rosalie Padar.
128. Elvine Pai, Tallinn, Laadapl. 28, kivi-nõudekauplus.
129. Jakob Pajupuu, Kiiu v., Valkla as., toiduainetekauplus.
130. Martin Pajuste, Taali v., laua- ja sindilõikus.
131. R. Palk, Tallinn, Tondi 50, toiduainetekauplus, ärip. Richard Palk.
132. Arnold Palm, Vahastu v., Väätsa metsk., metsaäri.
133. Gustav Palmi tuuleveski, Torma v., Kõnnu as.
134. Johan Palu, Pärnu, Merimetsa 26, kalapüük.
135. E. Pani, Tallinn, U. Kalamaja 9-b, juuksetööstus, ärip. Elise Pani.
136. Eduard Parbu tee- ja söögimaja, Jõhvi, Tartu 4.

137. M. Parfenov, Laura v., Usadise k, segakauplus, ärip. Mihail Parfenov.
138. Võõrastemaja „Grand“ Paulson, Paide, Telliskivi 8, ärip. Liisi Paulson.
139. V. Petser, Valga, Poska 1, vilja ja jahu ost ja müük, ärip. Voldemar Petser.
140. Kotka veski A. Petuhov, Kõnnu v., Kolgaküla, jahu- ja saeveski, ärip. Afanasi Petuhov.
141. Tõnis Piliiste, Rõukvere, Vaksali 19, plisseerimise-, pilu-, sikk-sakk- ja pesuõmblemisetööstus.
142. Helmi Pillau, Keeni v., talurahvatarvetekauplus.
143. Johannes Polt, Loobu metsk., saekaater (liikuv).
144. Martin Pops, Abja-Paluoja, liha- ja vorstikauplus.
145. Helene Preemet, Tapa, Võidu pst. 1-b, toiduainetekauplus.
146. Anette Prooso, Tallinn, Prii 8, toiduainete- ja piimakauplus.
147. Jakob Pruul, Kihelkonna v., Pidula-Onni, segakauplus.
148. J. Pulk'i jahuveski, Torgu v., Tammuna k., ärip. Juhani Pulk.
149. A. Punn, jahuveski, Kuressaare, Tolli 3, ärip. Aleksander Punn.
150. Karl Pärtel, Mustjala v., Merise k., jahuveski.
151. Hermann Päss, Tallinn, Uus 5, toiduainetekauplus.
152. Elmar Pöder, Sangaste v., Restu as., talurahvatarvetekauplus.
153. Salme Pöld, Rägavere v., Mõdriku k., segakauplus.
154. E. Põlendik, Tallinn, Lasnamägi, Valga tn., paemurd, ärip. Ella Põlendik.
155. Elisabeth Püvi, Valga, Poska 34, koloniaalkauplus.
156. „Intsikurmu“ linatööstus V. Püvi, Peri v., ärip. Willy Püvi.
157. Karksi apteek V. Radloff, Karksi v., Nuia, ärip. Werner Radloff.
158. Therese Raudsepp, Tallinn, Prii 15, toiduainetekauplus.
159. Hans Rohumäe, Tallinn, Teras 13, toiduainetekauplus.
160. Karl Roos, Tallinn, Aia 5, sporditarvetekauplus.
161. Tubaka- ja kirjutustarvetekauplus „Orient“
- M. Saar, Tallinn, Pikk 36, ärip. Magcella Saar.
162. Sohvie Saar, Pärnu, Suur Jõe 24, toiduainetekauplus.
163. Nahkkindatööstus „Rekord“ M. Schumann, Tallinn, Kuninga 9—1, nahkkinnaste valmistamine ja müük, ärip. Margascha Schulmann, prokuristid Fanny Mägraken ja Simon Ginsburg (kollektiivprokuura).
164. Urissaare tööstus F. Sobocinski, Urissaares, jahu-, villa- ja saeveski, ärip. Friedrich Sobocinski.
165. A. Sööt, Tartu, Vaba 13, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Aleksander Sööt.
166. V. Tamtal, Tallinn, Pühavaimu 15, moetatretetööstus (stantsimine, treimine, hõbetamine), ärip. Valter Tamtal.
167. Kustav Tarum, Tallinn, Herne 24, toiduainetekauplus.
168. G. Tenson, Tartu, Puu 15, toiduainetekauplus, ärip. Gustav Tenson.
169. O. Tiku, Tallinn, Pühavaimu 15, saapa-pealsetetööstus, ärip. Oskar Tiku.
170. Meeri Tucher, Kõnnu v., Loksa, pagariäri.
171. A. Vares, Holstre v., saeveski, ärip. Ado Vares.
172. M. Varkel, Tartu, Roosi 31, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Marta Varkel.
173. Katarina Vassiljev, Tallinn, Öle 24, toiduainete- ja piimakauplus.

Registreeritud muudatused:

1. H. Anton ja Ko., Tallinn, Suur-Tartu mnt. 45, usaldusühingu leping tühistatud. Sõlmitud uus usaldusühingu leping; osakapital vähendatud Kr. 2.000-ni.
2. Öed Böckler, Tallinn, Kinga 6/8, pesu- ja pudukauplus, täisosanik Sophie Sixt on jäänud ühingusse talletajaks ning täisosanikuna on ühingusse astunud Sigrid Saar; usaldusühingu leping muudetud. Sigrid Saare prokuura kustunud ühingusse täisosanikuks astumise tõttu.
3. Eesti Tööstustarvete a.-s., Tallinn, Väike-Karja 1, juhatusse liige Nikolai Vöhrmann-Hill jun. lahkunud, juhatusse liikmeks valiti Oskar Suursööt.
4. Eestimaa Õlikonsortsium, Sillamäe, Georg Heine prokuura kustunud.

Teatan oma lugupeetud ostjaskonnale, et olen oma

koloniaalkaupluse, mis asus S. Tartu m. 17, üle viinud

Tartu m. 10 ja Sakala t. 1 nurgale,

telefon 304-48.

Lugupidamisega **M. TREUMANN.**

5. Ferdinand Enden jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 17, puduja pesukaupluse firma all „Ferd. Enden“.
6. Inglis kalevi- ja manufaktuuräri Hermann Friedmann, Tallinn, Viru 23, aripidaja Hermann Friedmann surnud; tema päranduse hooldajaks on määratud Haim Herzfeld.
7. Paul Grents lõpetanud Tartus, Söögiturg 3 asunud restorani; peab talurahvatarvete-kauplust Tartus, Narva 157, firma all „P. Grents“.
8. Albert Heinpuu jätkab äritegevust, avades lihakaupluse Tallinnas, Öle 31.
9. Jüri Heinrichsoni uueks perekonnanimeks on „Niinemaa“ ja tema Kernu v. asuva segakaupluse firmaks on „Jüri Niinemaa“.
10. Victor Hilleri lihakaupluse asukohaks on Nõmme, Apteegi 2 (enne Metsa 15).
11. Ado Jeeseeri uueks perekonnanimeks on „Jõesaar“ ja tema Velise vallas asuva segakaupluse firmaks on „A. Jõesaar“.
12. Arnold Joonase uueks perekonnanimeks on „Ojari“ ja tema Karilatsi vallas asuva segakaupluse firmaks on „Arnold Ojari“.
13. Minna Jürgensi (sünd. Truhok) uueks perekonnanimeks on „Järvine“ ja tema Rakveres, Viru 1 asetseva toiduainetekaupluse firmaks on „Minna Järvine“.
14. Aktsiaselts J. Kahn, Tartu, Turu 94, peakoosoleku otsusega likvideerimisele asunud.
15. Peeter Kegeli uueks perekonnanimeks on „Keegla“; tema Tallinnas, Liivalaia 3 asetseva puudemüügi ja Kärü metskonnas asetseva metsatööstuse firmaks on „Peeter Keegla“, prokuristikks on Marie Keegla.
16. Aleksander Kiisk on lõpetanud metsatööstuse Hallinga metsk., Koonga as.; peab edasi pudukauplust Koonga vallas.
17. Ferdinand Kiisk on avanud Rägavere vallas saeveski; samas peab ka jahuveskit ja savi- ja villatööstust.
18. Aleksander Kiolein on lõpetanud toiduainetekaupluse Haimre v., Märjamaa alevikus; sealsamas on avanud võõrastemaja-restorani.
19. Hans Laurik jätkab äritegevust, avades Velise v. jahu- ja saeveski firma all „Hans Lauriku jahu- ja saeveski“.
20. Ferdinand Leinfeldti uueks perekonnanimeks on „Linalaid“ ja tema Narvas, Joala 9 asetseva vorsti- ja piimakaupluse firmaks on „F. Linalaid“.
21. August Leis on avanud Vaikna v. telliskivi- ja savitööstuse; segakauplust samas peab edasi.
22. Jaan Liivandi (end. Tabak) jätkab äritegevust, avades Rapla v., Rapla al., mööblitööstuse firma all „J. Liivandi“.
23. Oskar Lindpere on lõpetanud Laeva v. asetsenud talurahvatarvete-kaupluse; tegetseb kraavitööde ettevõtjana samas asukohas.
24. Elsa Lindvesti uueks perekonnanimeks on „Kristenpruun“ ja tema Kõnnu v., Loksal asetseva segakaupluse firmaks on „Elsa Kristenpruun“.
25. Teelkaubandus- & -pakkimisäri „Rivera“ Os-
kar Lumi asukohaks on Tallinn, Girgensoni 11 (enne Klaasingi 5).
26. Anton Lupp on lõpetanud koloniaal- ja toiduainetekaupluse Nõmmel, Raudtee 23; peab toiduainetekauplust Tallinnas, Toompuiestee 18.
27. Abram Lurje jätkab äritegevust, avades Tartus, Aleksandri 40—3, müsitööstuse firma all „A. Lurje“.
28. Anna Lõõve on lõpetanud metsatööstuse Kolu metskonnas; peab edasi puuhoovi Tallinnas, Alevi 9.
29. Elfriede Michelsoni toiduainetekaupluse asukohaks on Pärnu, Suur-Sepa 4 (enne Hommiku 5).
30. Paul Michelsoni müsitööstuse asukohaks on Tallinn, Müürivahe 9 (enne Vana-Posti 8).
31. Maitseainetetööstus „Birna“ A. Murnikovi asukohaks on Tallinn, Paldiski mnt. 14-a (enne Lossiplatsi 4).
32. Erna Mäegoffi uueks perekonnanimeks on „Mähar“ ja tema Tallinnas, Roosikrantsi 4 (enne Suur-Roosikrantsi 25) asetseva juuksetööstuse firmaks on „Juuksur E. Mähar“.
33. Elsa Märka kübaraäri „Edem“, avatud Tallinnas, Mundi 3, ka kübaratööstus.
34. Konstantin Mühlen jätkab äritegevust, avades Roela v. telliskivitehas firma all „Tudo-Jõepere telliskivitehas K. Mühlen“.
35. Anette Nael jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Raua 54—8, sukakudumistööstuse firma all „Silmkoetööstus Anette Nael“.
36. Leopold Nuggin jätkab äritegevust aianduse alal Tartus, Kalevi 62, firma all „L. Nuggin“.
37. Bruno Nõmm on avanud sindilõikuse Nõva vallas; samas peab edasi toiduainetekauplust.
38. Susanna Odjaki perekonnanimeks on abiellumise läbi „Tiksu“ ja tema Tallinnas, Pagari 6, asetseva juuksetööstuse firmaks on „S. Tiksu“.
39. Elmar Palo uueks perekonnanimeks on „Palu“ ja tema Aru vallas asetseva toiduainetekaupluse firmaks on „Elmar Palu“.
40. Moeäri „Amory“ R. Pirovitsch, Tallinn, Kuninga 3, samas on avatud ka kübaratööstus; äripidaja Rebekka Pirovitsch.
41. Gavril (enne Karl) Pius jätkab äritegevust, avades kaltsumüügi Tallinnas, Katusepapi 1.
42. Liisa Puusemp on lõpetanud pagaritööstuse ja kohviku Tallinnas, Veizenbergi 27; peab kohvikut Tallinnas, Vene 1.
43. Kristjan Põhjala jätkab äritegevust, avades Vajangu v., Rajal, segakaupluse.
44. Hans Reinfeldti uuteks nimedeks on „Ants Reekaar“ ja tema Tallinnas, Liivalaia 82 asetseva toiduainetekaupluse firmaks on „A. Reekaar“.
45. Ida Reino peab nüüd einelauda Tallinnas, Sadama raudteejaamas (enne Jõgeva alevi, Jõgeva raudteejaamas).
46. Hilda Rossmanni uueks perekonnanimeks on „Roovet“ ja tema Viljandis, Kivi 7 asetseva toiduainetekaupluse firmaks on „H. Roovet“.

47. Anna Schulbachi uueks perekonnanimemeks on „Sivvalep“ ja tema Tallinnas, Ouna 12 asetseva toiduainetekaupluse firmaks on „Anna Sivvalep“.
48. Osvald Silberg on lõpetanud Tallinnas, Villardi 10 asetsenud lihakaupluse; peab koloniaal- ja segakauplust Tallinnas, Paldiski mnt. 45.
49. Georg Simakof jätkab äritegevust tubade üürimise alal Narvas, Vöörastemaja 34, firma all „Möbleeritud toad „Kommerts“ G. Simakof“.
50. Tuve Smolenski pudu- ja pesukaupluse asukohaks on Tallinn, Suur-Tartu mnt. 12 (enne Nunne 11).
51. Aleksander Steinbergi uueks perekonnanimemeks on „Kaljundi“ ja tema Meeksi v., Mehikoormas asetseva apteegi firmaks on „A. Kaljundi“.
52. „Georg Stude“, Tallinn, Pikk 16, täisosaniku Asta Stude perekonnanimemeks on abiellumise tõttu „List“ ja ühes sellega on ta omandanud Saksa kodakondsuse.
53. Mare Tammiste koloniaal-, toiduainete-, napsi-, likööri- ja õllekaupluse asukohaks on tänava ümbernimetamise tõttu Tartu, Riia 1 (enne Lodja 12).
54. Aleksander Tõnissoni uueks perekonnanimemeks on „Tõniste“ ja tema nüüd Viljandis, Jakobsoni 11 (enne Väiketuru 5) asetseva kompveki- ja biskviiditööstuse firmaks on „Kompveki- ja biskviiditööstus „Diana“ Tõniste; kauplus Viljandis, Väiketuru 5, on lõpetatud.
55. Theodor Ulas on lõpetanud liha- ja vorstikaupluse Nõmmel, Suur-Pärnu mnt. 167; peab edasi vorstitööstust Tallinnas, Lutheri 28, firma all „Th. Ulas“.
56. Kaubandus-tööstus-osaühisus „Unitase“ juhatuse asukohaks on tänava ümbernimetamise tõttu Tallinn, Pärnu mnt. 60—1 (enne Suur-Pärnu mnt. 14).
57. Kaubandusühing „Põllumees“ H. Valma & Ko., Tallinn, Paldiski mnt. 33, Paldiski mnt. 37 asetsevast peakauplusest eraldatud majapidamistarvete osakond.
58. Harald Vau on lõpetanud Tartus, Jänese 24 asetsenud toiduainete- ja piimakaupluse; samasugust kauplust Tartus, Uus 41, peab edasi.
59. Johan Veinbergi uueks perekonnanimemeks on „Lina“ ja tema Märjamaa v., Märjamaa al. asetseva jahu- ja saeveski firmaks on „Johan Lina jahu- ja saeveski“.
60. Aleksander Veismanni uueks perekonnanimemeks on „Linnamäe“ ja tema Tallinnas, Endla 49 asetseva lihakaupluse firmaks on „Aleksander Linnamäe“.
- tehnika kontor ja agentuurid, äripidaja Alfons Cruse.
5. Hans Hendriks, Tartu, Tähe 64, toiduainetekauplus.
6. Alide Illak, Tallinn, Tulika 1, toiduainetekauplus.
7. E. Hj. Ingman, Tallinn, Väike-Pärnu mnt. 7, agentuuräri, äripidaja Ernst-Hjalmar Ingman.
8. Karksi apteek mag. Felix Jacoby, Karksi-Nuia.
9. August Kangur, Lihula v., metsatööstus.
10. Restoran-vöörastemaja „New-York“ Ida Kaske, Narva, Vöörastemaja 36.
11. Jaan Keel, Vastseliina v., vesiveski.
12. Johannes Kelvart, Tallinn, Videviku 26, lihakauplus.
13. Arnold Kesän, Tallinn, Pärnu mnt. 66, vanarauakauplus.
14. Rosalie Klovov, Tallinn, Lennuki 1, toiduainetekauplus.
15. Tubaka- ja kirjutustarvetekauplus „Orient“ E. Koik, Tallinn, Pikk 36, äripidaja Elvire Koik.
16. Johannes Kopli, Tallinn, Suur-Tatari 8, toiduainetekauplus.
17. Albert Koppel, Rakvere, Tööstuse 1, pruugitud asjade kauplus.
18. Einela O. Kreisling, Tallinn, Pagari 4, söögisaal, äripidaja Olga Kreisling.
19. J. Kruusberg, Abja v., Paluoja, pagariäri, äripidaja Johannes Kruusberg.
20. J. Körbe, Kuressaare, Laadaplats, segakauplus, äripidaja Julius Körbe.
21. Oskar Kühle, Tartu, Poe 9, vahetalituse agentuur, reklaam- ja informatsioonibüroo.
22. Ferdinand-Friedrich Lanter, Tartu, Gustav-Adolfi 8, piimakauplus.
23. Hendrik Laur, Loobu metsakond, metsatööstus.
24. S. Leirost, Tartu, Tähtvere 3, toiduainetekauplus, äripidaja Salme Leirost.
25. Aleksander Leon, Tallinn, Lauupeo 1, lihakauplus.
26. L. Living, Tallinn, Tsemendi 12, toiduainetekauplus, äripidaja Leenu Living.
27. Joh. Lük, Suure-Kõpu v., metsatööstus, äripidaja Johan Lük.
28. J. Maasepp, Viljandi v., metsatööstus, äripidaja Jaan Maasepp.
29. Mandel, Jõhvi v., Rausvere k., toiduainetekauplus, äripidaja Julius Mandel.
30. Bruno Markin, Varangu v., Eisma k., segakauplus.
31. J. Masing, Juuru v., pagariäri ja toiduainetekauplus, äripidaja Julius Masing.
32. Koloniaalkauplus H. Meier, Tallinn, Öle 28, äripidaja Hans Meier.
33. F. Michelson, Tartu, Kalevi 14—1, vanakraamikauplus, äripidaja Feige Michelson.
34. Elise Minter, Tallinn, Endla 84, lihakauplus.
35. Stepan Moro, Vilo v., jahurveski.
36. Metsatööstus Karl Munsck, Vööpsu al., Räpina metsakond.
37. G. Mällo, Tartu, Roosi 55, toiduainetekauplus, äripidaja Georg Mällo.

Tegevuse lõpetamine registreeritud :

- Oskar Aarna, Tartu, Narva 53, veskimasinatööstus.
- Karl Abram, Tallinn, Liivalaia 44, toiduainete- ja piimakauplus.
- F. Blumfeldt, Haapsalu, Kalda 9, kööginõudekauplus, äripidaja Friedrich Blumfeldt.
- Dipl. ins. A. Cruse soojustehnika-büroo,

38. Magdalene Mürmann, Tallinn, Iisraeli 10, toiduainete- ja piimakauplust.
39. Juhhan Neierdi, Tallinn, Roopa 4, puuhoov.
40. Alide Nigul, Tallinn, Terase 13, toiduainetekauplus.
41. Mihkel Niinemäe, Vana-Vändra v., metsatööstus.
42. P. Ora, Tartu, Võidu 28, auto- ja vankri-vedrudetoostus, aripidaia Peeter Ora.
43. Martha Palmbergi pagariari, Vao v., V.-Maarja. (Jargneb.)

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Ari- ja tulumaksukomisjonide kaasistujate volitused lõpevad 1. veebruaril.

1. veebruaril lõpevad ari- ja tulumaksukomisjonide kaasistujate ning nende asemike volitused ja selleks ajaks tuleb Kaubandus-tööstuskodal teatada kohalikele maksuinspektoreile neist muudatusist, mis koda tahab ette võtta komisjonide koosseisudes.

Seepärast Kaubandus-tööstuskoda astus samme, et ta kohalikud osakonnad ja esindused, samuti kaupmeeste ning töösturite organisatsioonid teataksid kojale hiljemalt 21. jaanuariks s. a., kas on soovitatav, et senised liikmed ja asemikud oma endistele kohtadele tagasi määrataks, või soovitakse mõne liikme või asemiku asemele uut määrata ja keda nimelt. Viimasel juhul tuleb teatada uue kandidaadi ees-

ja perekonnanimi, vanus ja äriettevõtte aadress. Liikmeiks ja asemikeks võivad olla kaupmehed ja töösturid, kes on mitte alla 25 a. vanad, kel on koja valimise õigus, kelle võkslid pole protestitud, kelle õigused pole piiratud ja kes maksuseaduste rikkumise pärast pole karistatud.

Soome praegune seakasvatus.

1. IX 35 arvestati Soomes sigade arvu 509.896-le ja 1936. a. lõpul umbes 160.000 470.000, kuna 1935. a. talvel tapeti sigu erakordselt palju ja põrsad ei leidnud ostjaid küllaldaselt sobivate hindadega. Eemiste vähendamise tõttu oli 1936. a. kevadel müügil väga vähe põrsaid ja nende hinnad tõusid, mis aitas omalt poolt clustada ettevõtlikkust seakasvatuse alal. Viimasel ajal tõi see enesega kaasa tunduvat kasvu. Sealihahinnad tõusid vähehaa-

Eesti Panga nädalaaruanne

31. detsembril 1936. a.

AKTIVA	PASSIVA
1. Kattevara:	1. Põhikapital 5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides 34.178.895.40	2. Tagavarakapital 704.876.51
välisraha 8.774.681.22	3. Jooksvad kohustused:
2. Vahetusraha 1.443.857.71	a) pangatähed liikvel 44.451.522.—
3. Sisevekslid:	b) jooksvad arved:
kaubavekslid 9.830.084.55	valitsuse 19.674.819.55
põllumajandusl. 1.896.551.59	pankade 9.777.933.28
metsatööstusl. 70.063.40	teised 2.121.192.15
11.796.699.54	31.573.944.98
4. Laenud	4. Muud passivad 6.968.023.96
valitsusele —	
teistele *) 14.139.002.34	
5. Kinnis- ja vallasvara 3.372.362.20	
6. Muud aktivad 14.992.869.04	
88.698.367.45	88.698.367.45

Kattevara vahetuskord jooksvate kohustustega: 56,50%.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 2.234.767.65.

JUHATUS.

val. Jõulueelne aeg tõi kaasa väiksemate sigade hinna tõusu ja häid hindu saadakse ka üle 100 kg sigadest, mis lähevad Saksasse, nii et need on kõrgemad kui peekonsigade omad. Novembri lõpul olid Helsingi ja Turu hinnad: peekonsead 10:50—10:75; väiksemad sead 11—11:25; üle 100 kg sead 10:50—11 ja teised sead 8—10:25 Smk. kg, aga kuna koos lihahindade tõusuga on tõusnud ka välism. jõutoit, on mitmed seakasv. endiselt probleemi ees, kas jatkata sigadekasvatust või asuda sigade vähendamisele, sest turuhind ei vasta tegelikult omahinnale, kui on kasutatud välismaalt toodud jõutoitu. Kodumaise jõutoiduga saaksid seakasvatajad omahinna enam-vähem kätte, sest tehtud arvutuste järgi oleks säärasel juhul omahinnaks 1kg-lt Smk. 10—10,80. Välisjõutoidu kasutamise korral peaks turuhind tõusma vähimalt 14,40 Smk., et olla tasuv, seks ei ole aga praegu väljavaateid. Praegune olukord on säärane, et sigade kasvatusse kaudu on võimalik kasutada majapidamistes leiduvaid jõutoite, nagu kartuleid, niivõrd, kui nende eest ei saada üle 30 penni (Riigi Viljakontori hinnad 25—40 penni sõltuvalt tärgluse sisaldusest) või on raskusi

turustamiseks, ja teisi ülejääke; kus aga oma jõutoite ei ole, on sigadekasvatust praegu nõrgemal alusel kui varem.

Sealihaeksport oli 1936. a. pisut suurem kui eelmisel aastal. Esimese 10 kuu jooksul veeti Soomest 1935. a. 1,7 milj. kg ja 1936. a. 1,9 milj. kg. Kui õnnestuks tõsta eksporti veelgi, loodetakse ka hindade paranemist. Mõnesuguseid lootusi pannakse Saksale, ühenduses uute kaubalepingute läbirääkimistega. Soome poolt sooviti, et Saksa ostaks veel 1936. aastal 250.000 RM. eest sigu. Senine kontingent 315.000 RM. suuruses, mis oli ette nähtud 1936. a.-ks, täideti novembrikuuks.

Saksamaal riigi, kogukonna ja eraasutuste näitamine välismaalastele kitsendatud.

Juba mõne aasta eest seati Saksamaal sisse kord, mille järgi on keeldud Saksa riigi-, kogukonna- ja eraasutusil ning ettevõttele näidata välismaalastele oma sisseseadeid, tööviise ja tegevust, kui need välismaalased pole varustatud vastava saatkonna poolt Saksa välisameti kaudu muretsetud soovitusel.

A=S. „VOLTA TEHASED“

TALLINN

SOO TÄN. 27.

TELEF. 477-66

ERIALANA VALMISTAME:

ELEKTRI KEEVITUS AGGREGAATE

ALATISELE VOOLULE

JA

KEEVITUS-TRANSFORMAATOREID

KEERDVOOLULE

Sellase soovitusel õigeaegselt saamiseks tuleb ametnike kavatsesid ilmumist Saksasse. Saab asutustel, kes oma ametnikke soovivad õppeots- tarbel Saksamaale saata, pöörduda kohaliku saatkonna poole hiljemalt kaks nädalat enne

ametniku kavatsesid ilmumist Saksasse. Saab asutuse soov teatavaks hiljem, siis on saatkon- nal, nagu kogemused on näidanud, sageli raske soovitus ja vaatamise luba õigeaks ajaks nõutada.

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	29. XII	30. XII	31. XII	2. I	4. I	5. I	6. I	7. I	8. I	9. I	11. I
Frank . . .	105.15	105.16	105.13	105.13	105.13	105.13	105.16	105.13	105.13	105.13	105.13
Dollar . . .	4.9168	4.9068	4.9118	4.9093	4.9093	4.9156	4.9143	4.9118	4.9118	4.9118	4.9106
Rootsi kroon	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kroon	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900	19.900
Saksa mark .	12.220	12.195	12.195	12.195	12.195	12.215	12.215	12.210	12.210	12.210	12.200
Soome mark	226.68	226.68	226.68	226.68	226.68	226.68	226.68	226.68	226.68	226.68	226.68
Floriin . . .	8.9825	8.9575	8.9675	8.9625	8.9625	8.9825	8.9725	8.9725	8.9675	8.9675	8.9650
Liira . . .	93.40	93.25	93.31	93.28	93.25	93.34	93.34	93.31	93.31	93.31	93.25
Helveetsia fr.	21.397	21.357	21.372	21.367	21.362	21.387	21.382	21.377	21.377	21.382	21.382
Tšehhosl. kr.	140.43	140.—	140.25	140.25	140.18	140.37	140.31	140.37	140.37	140.37	140.37
Belga . . .	29.157	29.125	29.152	29.135	29.055	29.105	29.130	29.130	29.130	29.125	29.110
Peseeta . . .	46.550	46.600	46.650	46.650	46.650	46.700	46.750	46.850	46.850	46.850	46.900
Šilling . . .	26.25	26.25	26.25	26.25	26.25	26.25	26.25	26.28	26.28	26.28	26.25
Slott . . .	26.09	26.03	26.03	26.—	26.75	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—
Pengo . . .	26.75	26.75	26.75	26.75	26.75	27.—	27.—	27.50	27.50	27.25	27.25
Latt. . . .	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Eesti kroon .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Litt. . . .	29—	29—	29—	29—	29—	29—	29—	29—	29—	29—	29—
lšerv. . . .	24.74	24.74	24.74	24.74	24.74	24.74	24.74	24.74	24.74	24.74	24.74
Höbe p/unts	21 ¹ / ₄	21 ³ / ₈	21 ⁵ / ₁₆		21 ¹ / ₄	21 ⁵ / ₁₆	21 ⁹ / ₁₆	21 ⁵ / ₁₆	21 ⁹ / ₁₆	21 ¹ / ₈	21 ¹ / ₄
Kuld p/unts	141 sh. 4 d.	141 sh. 8 d.	141 sh. 7 d.		141 sh. 8 d.	141 sh. 5 ¹ / ₂ d.	141 sh. 5 ¹ / ₂ d.	141 sh. 7 d.	141 sh. 7 d.	141 sh. 6 ¹ / ₂ d.	141 sh. 8 d.
Plaat. p/unts											
	B E R L I N										
	29. XII	30. XII	31. XII	2. I	4. I	5. I	6. I	7. I	8. I	9. I	11. I
Naelsterling.	12.25	12.225	12.23	12.225	12.225	12.24	12.24	12.23	12.23	12.235	12.225
Frank . . .	11.65	11.625	11.625	11.625	11.625	11.64	11.64	11.63	11.63	11.635	11.625
Dollar . . .	2.49	2.490	2.490	2.490	2.490	2.490	2.490	2.490	2.490	2.490	2.49
Rootsi kroon	63.14	63.01	63.04	63.01	63.01	63.09	63.09	63.05	63.05	63.06	63.01
Daani kroon	54.69	54.57	54.60	54.57	54.57	54.65	54.65	54.61	54.61	54.62	54.57
Norra kroon	61.56	61.43	61.46	61.43	61.43	61.51	61.51	61.47	61.47	61.48	61.43
Soome mark	5.41	5.40	5.40	5.40	5.40	5.405	5.405	5.40	5.40	5.40	5.395
Floriin . . .	136.34	136.34	136.34	136.37	136.36	136.25	136.34	136.30	136.34	136.32	136.28
Liira . . .	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Helveetsia fr.	57.23	57.22	57.20	57.10	57.10	57.23	57.24	57.21	57.21	57.20	57.16
Belga . . .	42.03	41.98	41.96	41.96	41.95	42.10	42.04	41.98	41.99	41.99	41.97
Latt. . . .	48.52	48.52	48.52	48.52	48.52	48.52	48.52	48.52	48.52	48.52	48.52
Eesti kr. . .	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—
Litt. . . .	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

13. I 37.		Kroonid.		Kroonid	
J. Puhk ja Pojad suurveski saadused:		„Eesti parem“	100 kg.	44.—	
Nisupütl (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		„Granular“	”	41.—	
„Sampo“	100 kg.	Poolsöre	”	44.—	
„Kungla“	”	Söre	”	45.—	
„Kalev“	”	Manna	”	45.—	
		Rukkijahu	100kg.	15—15.50	
		Rukkipütl	”	22.50	
		Kaerahelbed	”	31.00	

	Kroonid.		
A/S. Rotermanni teh.		Kivistüsi, sepa, Yorkshire,	
Jahud : rukki 100 kg.	15.—	2 korda pestud, fr. Tallinn	1000 kg. 28.50
" " püül "	20.00—21.—	Kivistüsi, auru, Newcastle "	" 27.50
" nisu, pehme — sõre "	25.00—46.—	Seemned: ristiukeina, punane,	
Nisu, "	23.00—25.—	hiline 100 kg.	130.00—140.00
Rukis "	14—14½	timuti "	35.00—50.00
Kaerad, toidu "	12—13½	Koks, kütte "	—
Odrad, õlle "	—	" gaasi, Tallinna gaasivabr.	1000 kg. 50.—
" toidu "	15.00—18.00	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	" 9.—
Herned, toidu, rohelistes "	23.00—25.—	Põlevkivi, fr. ladu Tall., netto	" 8.—
Riis, Burma II "	44.50—45.50	Kütteõli 100 kg.	4.60 (v. 5.—)
Kartulid, piirituse "	—	Raskeõli "	7.25 (v. 5.—)
" vabriku "	—	Estobituumen A. B. C (gudrong)	100 kg.
" söögi "	—	tünnid br. "	8.75
Kartulitärklis „Supérieur“ "	23.—	" D. E. (pigi) " "	8.75
Siirup, kartuli, 42% "	24.00—26.—	Katuselakk, " "	9.25
Glükoos "	24.—	Fenolaat, tünnides, netto "	4.75 (v. 5.—)
Margariin, kodumaa "	70.00—80.—	Karbolineum „Estokarbolineum“	
Kakao, Hollandi 1 kg.	1.80—2.40	A. B, netto "	9.75—10.75
" Eesti "	1.00—2.30	(v. 8.—)	
Kohv, Rio, Santos jne. "	4.35—5.—	„Estokarbolineum“ C, netto "	7.75 (v. 8.—)
" Kesk-Ameerika sordid " "	6.50—7.50	Rualakk, tünnides, netto "	16.75 (v. 8.—)
Tee, laht. oranž Pekoe, Tseilon " "	5.50—6.—	Imbutusõli A, netto, tünnides "	—
Tee, laht., oranž Pekoe, Java " "	5.00—5.50	" C " " "	5.25 (v. 5.—)
Suhkur, peenike, Inglise 100 kg.	44.25—44.50	Tolmuõli 100 kg.	5.— (v. 5.—)
" " Poola " "	—	Asfaltmastiks "	5.25
" " Vene " "	42.75—43.—	" emulsioon "	9.25
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Viljapuu-karbolineum, netto ltr.	0.30
Irboška ja Narva "	2.50	Autobensiin " " "	0.26
" lahtine, Saksa, fr. Tallinn " "	2.50	Diiselmootornafta 1kg.	0.10
" " vene " "	2.30	Mootorpetrooleum, fr. iga sihtj. " "	0.11
" " hispaania meresool " "	2.00—2.30	" -nafta "	0.10
Heeringad,		Raud, sordi 100 kg.	16.00—19.00
Šoti „Matties“, I sort, tünn	48.—49.—	" latt "	16.00—19.00
sama koormaviisi " "	—	" vits "	20.00—26.—
Šoti „Matfulls“ I sort " "	52.—53.—	" plekk "	22.00—30.—
„Matfulls“ II s. " "	51.00—52.00	" plekk, tsingitud "	33.00—37.—
A-s. Kalandus "	40.—	" talad " "	16.50—17.50
" „Matties“ " "	42.—	Teras, talla, ree "	19.00
" „Matfulls“ " "	44.—	" vedru "	23.00—25.—
Liha, sea, I sort 1 kg.	00.85—00.90	" valu "	80.00—90.—
Liha, looma, I sort "	00.28—00.47	Inglistina "	475.—500.—
Õlikoogid, linaseemne 100 kg.	13.50	Seatina "	54.—58.—
Sojatangud "	16.00—16.50	Vaskplekk, punane "	150.—200.—
Nisukliid "	9.50	" valge "	140.—180.—
Puuvillane riie, Bjas, netto . . . mtr.	0.49.5—0.62.5	Tsinkplekk "	65.—75.—
" Mitkal " " "	0.36.5—0.47.5	Masinaõli, " "	18½—21.—
		" poola "	18½—21.—
		" ameerika "	18½—21.—
		Mootoriõli, ameerika " "	35.00—60.—
		Autoõli, ameerika ja daani " "	42.00—105.—
		O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
		teõli, tsistern. fr. Tallinn	1000 kg. 45.00—50.—
		Linaseemneõli 100 "	65.00—67.—
		Värnits "	66.00—68.—
		Tsilindriõli, Ameerika "	29.00—45.—
		Nafta, Vene "	10.00—11.—
		" Ameerika "	10.00—10.50
		" Poola "	10.00—10.50
		Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	" 11.50—12.50
		" Ameerika " " "	" 11.50—12.50
		Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	
		tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l.	—26
		O/Ü. Eesti Kiviõli bensin „Estolin“,	
		tsistern fr. Tall. ühesteedemaks. "	—29
		Bensiin, I s. välisbensiin 100 kg.	40.—
		Piirit., puh., eksp. (ekskl. v.) fob. Tall. h/l	32.00—34.—
		Peusooda, kodumaa 100 kg.	8.25—8.75
		Seebikivi "	26.—28.—

Linahindade noteerimise komisjon noteeris 8. I 1937. a. järgmised lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutöministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

Tendents: kindel.	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
Lina, ristna R	123	121
hoffsdreiband HD	114	112
dreiband D	105	103
ordinäärdreiband OD	96	94
liivi ordinäärdreiband LOD	87	85
takupraak H	78	76
Takud Codilla I 1 kg.	—90	
" " II "	—81	
" " III "	—72	
" ehituse "	—17	
Õliinaseemned, 95% baas 100 kg.	16.00—17.—	
Linaseemned, külvi, 98% baas " "	23.00—25.00	

	Kroonid
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.	6.—
„ tsinkvalge, välism.	0.48—0.50
„ tinavalge. „	0.88—0.90
„ ooker, „	0.16—0.29
Väetisained: Superfosfaat kott	—
Superfosfaat 22—23%	—
Kaalisool	—
Lubisalpeeter	—
Lubjaammonsalpeeter	—
Kondijahu	—
Väävelhapu ammoniaak 30%	—
Fosforiit, eesti, 25—27%	—
Nitrososka	—
Paber, rotatsiooni 100 kg.	23.20
Tsement,	
Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	6.45
paberkottides	5.95
Kriit, toores 100 kg.	4.15—4.40
pestud	4.25—4.40
Kivitorv	14.00—24.00
„ Riigi põlevkivitööst. „	9.25
Puutorv	15.00—16.00
Lubi	2.55—3.—
Kips, jahvatatud „ „	15.—
krohvimise, fr. Tallinn „	32.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	38.00—39.00
Tulitilkud, originaalkast (5000 toosi)	126.—
Tallanahk, eesti nahast 1 kg.	2.30—2.60
Tallanahk, Ameerika, I s.	2.40—2.60

Metsamaterjalide hinnad fr. laduplats Tallinn.

Palgid: kuusk ja mänd . . . thm. kr.	18.00—20.—
Pakud, kuuse r.-m. „	8.00—9.00
Paberipuu „ „	7.00—7.50
Toepuud „ „	5.00—5.50
Pakud: kase thm. „	17.00—26.—
„ lepp, I sort „ „	32.—
„ „ II sort „ „	20.—
„ haab I „ „ „	35.—
„ „ II „ „ „	25.—
Prussid „ „	32.00—34.00
„ kuusk u/s „ „	39.00—41.00
„ „ IV sort. „ „	36.—
„ mänd u/s „ „	41.00—43.00
„ „ IV s „ „	38.—
Kastilauad „ „	55.—
Krohvilistud „ „	29.00—35.00

Lambavill 15. VIII 36. a.

„ I sort 1 kg Kr.	3.55
„ II „ „ „	2.80
„ III „ „ „	2.05

Puuvill, Liverpooli börs.

American Fully Middling inglise nael (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 7.09, jaan. 6.81, märts 6.82, mai 6.79, juuli 6.73, okt. 6.49, det. 6.45.

Kartulid. — Tendents: kindel. 11. I 37. a.

Sõõgikartul Virurannas Kr.	—
„ raudteejaamades „	2.30—2.50 kv.
Seemnekartul	—
Tööstuskartul	1.60—2.40

Või. — Tendents: kindlam.

I sort 1 kg Kr. 129.—, mis tulnud sisse 4. I — 11. I 37.

Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas 8. I 1937. a

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.82	0.77	0.71	
55,5—59 „	0.77	0.73	0.67	Siseturu hinnad
72,5—75 „				
50—54,5 „	0.73	0.69	0.66	
75,5—80 „				

Piim. Noteerimise komisjon noteeris 11. I 1937. a talupidajate poolt müüdava piima hinnaks Tallinnas ühe liitri eest:

I valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	12	s. ltr.
I valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	11	„ „
II valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	10—11	„ „
II valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	9—10	„ „

Juust 11. I 1937. a.

Juustu hinnaks noteeritakse ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn Šveitsi juustu eest	
sort 12 A 120 senti kg. Šveitsi	125.—
„ 11 A 115 „ „ Hollandi	100.—
„ 12 B 112 „ „ Backstein	100.—
„ 11 B 108 „ „ Konserv.	130.—
Tendents: kindel.	

Aiasaadused. Aiasaaduste hindade noteerimise komisjoni koosolekul 8. I 1937. a. noteeriti:

Sibulad, ekspordikõlvulised, fr. kogumisp.	s. kg.
Tendents:	
Sigurid, „ „ „	15 s. kg.
Tendents: kindel	
Õunad, „ „ Tallinn, — s. kg.	
Tendents:	
Kurgid, kons. eksp.-kõlv. ca 5 kg. plekknõu 2.—	
Tendents: kindel	
Jõhvikad, ekspordikõlvulised, fr. kogumispunkt pakkimiskuludeta	— s. kg.
Tendents:	

Lina Praha id.

Tallinn — Stettin 50—100 t. 1000 kg. RMk.	14.25
„ — Gent	sh. 29/—
„ — Dundee	30/—

Puumaterjalid.

Standard

Tallinn — London	sh. 34/— nt.
„ — Hull	38/— gr.
„ — Southampton	—
„ — Manchester	42/6
„ — Grangemouth	29/—
„ — Belfast	42/6
„ — Dundee	31/—
„ — Antwerpen	33/6
„ — Gent	34/—
„ — Rotterdam	33/—
„ — Amsterdam	37/—

Segakaup.

Tallinn — Stettin 1000 kg rmk.	18.00—30.—
„ — London 1016 kg sh.	17.00—40.—
„ — Stokholm 1000 kg rkr.	11.00—30.—
„ — Stettin, või, tünn rmk.	1.50
„ — London	sh. 2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 31. XII 1936. a.

Väärtpaberid	Nominiväärt	Viimane divid.	Tehtud	Ostjad	Müüjad	Kroonides				
1927. a. 7% E. v. välisl. \$	1000	—	—	3600	3700					
1927. a. 7% välislaen \$	100	—	—	1780	1830					
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maksm. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	66	—					
Majandusmin. rahandusosakonna pantkirjad:										
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	57	—					
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	60	—					
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	52	—					
Pikalaenu Panga:										
pantlehed (20 a.) 6%	1000	—	—	1000	—					
võlak. (20 a.) 5%	5000	—	—	5000	—					
" (5 a.) 5%	5000	—	—	5000	—					
" (5 a.) 4½%	5000	—	—	5000	—					
" (5 a.) 4%	5000	—	—	5000	—					
Asunduskapit. 4% võlakirj. 4% Asundusk. võlakirj. mis antud E. Maap. poolt Krediitasut. nende nõudm. ümberlaenuustamisel . . .	100	100	100	100	100					
6% E. Hüpot. Panga pantl.	100	—	90	90	91					
5% E. Maakrediits. pantl.	100	—	96	96	97					
5% T. Immobiilp. pantl. rbl.	100	—	—	3.—	3.25					
4½% E. Maap. pantl. (7 s.)	100	—	—	100	—					
4½% " " " (8 s.)	100	—	—	100	—					
4½% " " " (9 s.)	100	—	—	100	—					
Aktsiad:										
Eesti Panga aktsiad . . .	50	8%	—	63	66					
Krediit Pank	50	5%	—	37.50	40					
Pärnu Krediit Pank . . .	50	3%	40	40	42					
Tartu Tööstuse Pank, a/s.	50	3%	40	40	40					
Balti Puuvilla Ketr. ja Kud. Vabr. A/S.	50	3%	—	—	—					
Eesti elektrimasin. ehituse a.s., end. „Volta“.	100	8%	120	120	120					
„Eesti Union“ kindl. a/s.	50	6%	—	—	—					
„Ephag“ Eestim. rohu- ja apteegikaub. ühing . . .	100	6%	70	70	70					
Eestimaa trükikoda a/s. .	50	—	40	40	40					
„Ilmarine“ a/s.	100	—	—	—	—					
„Fr. Krull“ a/s.	50	—	48	48	48					
„Hansa“ kinnit. a/s. . . .	50	16%	—	110	—					
„Kinnisvara“ o/üh.	50	—	—	50	—					
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	82	82	82					
„Majaomanik“ kinnisvarade kasut. o/ü.	50	—	51	51	51					
„Massprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—					
„Mootor“ o/ü.	50	6%	63.25	—	—					
Narva Kirjastusühisus . . .	50	—	50	50	50					
Piirit. puhast. vabr o/üh. .	500	3%	500	500	500					
„Polaris“ Eesti kindl. a/s.	50	12%	—	—	—					
„Port-Kunda“ a/s.	50	4%	—	—	25					
Põhja kindlustuse a/s. . . .	50	8%	60	60	65					
Saku õlletehas a/s.	50	—	40	40	40					
C. Siegel a/s.	50	6%	—	—	—					
Sindi Tekstiilvabrikute Üh. Türi Pab. ja Puup.-v. a/s.	50	—	26	26	26					
Ühiselu“ a/s.	50	—	—	—	—					
O/ü. „Tarlon“	50	—	—	—	—					
Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufakt. o/ü. . . .	5000	1½%	—	—	—					
„Eesti Kiviõli“ a/ü. 1922. ja 1936. a.	50	—	43	43	43					
O/ü. Raadio-Elektrotehn. Tehas „Ret“	100	8%	100	100	100					

Tallinna fondibörsi

kursisedel.

		5. I 1937	7. I 1937	8. I 1937	9. I 1937	11. I 1937	12. I 1937
New York dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.67	3.67	3.67	3.67	3.67	3.67
	M.	3.73	3.73	3.73	3.73	3.73	3.73
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin (clearing) 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—
	M.	138.50	138.50	138.50	138.50	138.50	138.50
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
	M.	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60
Kopenh. 100 daanl. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85
	M.	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95
	M.	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	17.17	17.16	17.17	17.17	17.17	17.17
	M.	17.42	17.41	17.42	17.42	17.42	17.42
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	201.40	201.25	201.30	201.35	201.40	201.40
	M.	204.40	204.25	204.30	204.35	204.40	204.40
Riia 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	71.50	71.50	71.50	71.50	71.50	71.50
	M.	73.—	73.—	73.—	73.—	73.—	73.—
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	84.50	84.50	84.50	84.40	84.45	84.45
	M.	85.75	85.75	85.75	85.65	85.70	85.70
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	62.15	62.00	62.00	62.00	62.05	62.05
	M.	63.05	62.90	62.90	62.90	62.95	62.95
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	19.35	19.30	19.30	19.30	19.35	19.35
	M.	19.65	19.60	19.60	19.60	19.65	19.65
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	12.87	12.86	12.86	12.86	12.86	12.86
	M.	13.07	13.06	13.06	13.06	13.06	13.06
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	68.40	68.40	68.35	68.35	68.35	68.40
	M.	70.10	70.10	70.05	70.05	70.05	70.10
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	69.20	69.10	69.10	69.10	69.10	69.10
	M.	70.90	70.80	70.80	70.80	70.80	70.80
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	61.80	61.80	61.80	61.80	61.80	61.80
	M.	63.30	63.30	63.30	63.30	63.30	63.30
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	69.20	69.10	69.10	69.10	69.10	69.10
	M.	70.90	70.80	70.80	70.80	70.80	70.80
Madrid	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—

Esimesed

1000 sõna ingl. keelt

Osates 1000 kõige enam tarvitatavat inglise keele sõna, võite rahuldavalt kõnelda igapäevast inglise keelt ja lugeda inglise kirjandust. Juba esimesel tunnil olete vaimustatud inglise keele õppimisest ja tahaksite jõuda kiiresti edasi.

The second 1000 Words English

See uus õppemeetod on huvilav ja köidab kõiki õpilasi. Iga uus õppetund pakub kasulikku meelelahutust. See kursus on nii köitvalt seatud kokku, et Teil on tunne, nagu elaksite ise seda kõike läbi, mida kursusel kuulete.

The third 1000 Words English

Kursus käsitleb inglaste lüübilisi kõneväljendusi ning erisõnakäänete ja lausete kasutamist. Tõsise aine kõrval pakub kursus hulga lõbusaid anekdoote. Kasutatakse udupilte inglaste elust.

Inglise keele üldkursus

Kursus neile, kes inglise keelt juba valitsevad, kuid soovivad saada raamatute lugemise teel kogemusi kõnelemises ja rohkem kindlust väljendumises.

Saksa keel igapäevaks

Saksa keele erikursus igapäevase keele õppimiseks. Aastate kogemused on sellel kursusel tarvitatava õppemeetodi kujundanud vastavaks tegeliku elu nõuetele.

Tutvuge õppekavadega ja tingimustega. NMKU büroo, Lai tän. 1, tel. 437-15, on avatud kella 9.00 - 21.00.

Saksa keel seltskonnas

Kursus neile, kes saksa keelt vähe valitsevad ja soovivad seda täiendada teadmistega, mis on tarvilised seltskonnaelus.

Mina valitsen saksa keelt

Kursus neile, kes saksa keelt juba räägivad, kuid soovivad saada kogemusi kõnelemises, väljääkimises ja kindlust väljendumises.

Vene keele kursus

Praktiline kursus keele kiireks õppimiseks algajatele ja edasijõudnuile. Vilunud õppejõud. Väikesed grupid.

Kõik ülalnimetatud grupid algavad esmaspäeval, 18. jaanuaril, kell 6 õhtul. Tunnid kolm korda nädalas. Kursuse kestvus on 3 kuud.

Raamatupidamine

Võetakse läbi tegelik raamatupidamine ühes kõigi tehingutega. Eriine rõhk on pandud praktilisele osale, mis on tarviline igapäevases elus. Kursuse kestvus on 3 kuud. Lõpetajatele diplomid.

Kursus algab 20. jaanuaril kell 6 õhtul.

Kiirkirjakursus

Kiirkirjaõppimine lihtsa ja eesti keelele kõige kohasema süsteemi järele, mille aluseks on Stolze-Schrey süsteem, praktiline õppeviis. Kursus algab 19. jaanuaril kell 8 õhtul.

„PLASTIKA“

KUNSTAINETE PRESS-
JA PRITSTÖÖSTUS

TALLINN, S. TARTU 45, TEL. 313-84

Valmistab kunstvaiguaineist igasuguseid elektritarbeid: lülitajaid, kontaktpesi, kontakte, lambipesi jne.

Kosmeetikaainete tarvis: salvipurke, puudritoose, huulepulgakesti, pudelikorke jne.

Majatarbeid: joogipeekreid, tuhatoose, tindipotte jne.

Kunstpressaine asendab täiesti puud, plekki, pappi jne., on elastne ja nägus

Tellimiste täitmine kilre ja korralik